

3 Aruba

OM eist vrij spraak in ontuchtzaak Danies

9 Wereld

Parijs' protest begint met traangas

10 Economie

BAM bouwt nieuw stadion Karlsruher SC

12 Sport

Real Madrid ontkent overtreden regels Ramos

Aruba Birdlife Conservation:

‘Concrete beschermingsplannen nodig voor bedreigde shoco en prikichi’

ORANJESTAD — In de brief die Aruba Birdlife Conservation (ABC) onlangs aan de Infrastructuur-minister Otmar Oduber stuurde, is een aantal voorstellen gedaan om drie vogelsoorten, *shoco's*, *prikichi's* en terns, beter te beschermen via het Ruimtelijk Ontwikkelings Plan (ROP). Ook wil ABC begin volgend jaar komen met een concreet drie tot vijfjarenplan om de *shoco* te beschermen, een paar maanden later gevolgd door eenzelfde plan voor de *prikichi*. Dat bevestigt ABC-voorzitter Greg Peterson desgevraagd aan de *Amigoe*.

door onze verslaggever Nadine Salas

De bescherming van de endemische holenuil is hoog-nodig. Peterson durft het niet met zekerheid te zeggen maar schat dat er nog maar zo'n 200 paren *shoco's* zijn, dit op basis van een onderzoek met een matrix-projectie door een partner een aantal jaar geleden. “Maar de expert van The Global Owl Project, David Johnson, gelooft dat het aantal veel lager is”, stelt Peterson.

ABC constateert dat flora en fauna op Aruba voornamelijk beschermd zijn op papier, maar dat het schort aan de praktische uitvoering hiervan en wil dat

het beleid doorontwikkeld wordt met de nadruk op een effectieve naleving.

Off-road

Een van de grootste schadeveroorzakers voor vogelsoorten op Aruba is het *off-road* toerisme. “Ze rijden overal doorheen en maken alles kapot. Achter de *lighthouse* hebben we ooit dertien *shoco*-nesten geteld en er zijn nu nog maar drie, de destructie door dit soort ongereguleerde recreatie gaat heel snel. Mensen rijden ook vaak dwars door het gebied van de broedende sternnen heen”, zegt Peterson, “we hebben hier foto- en filmmateriaal van.” Maar de politie, noch Directie Natuur en Milieu (DNM) grijpt in, stelt hij.

‘The Shoco’s Last Stand’ heet deze foto van van Aruba Birdlife Conservation.

Het gaat om zowel individuele chauffeurs als tours met bijvoorbeeld terreinwagens. “Het is ook de manier hoe Aruba deze recreatie-activiteit *gemarket* heeft in het buitenland, zonder hier de natuurbeschermingsorganisaties bij te betrekken. En nu dreigt hetzelfde te gebeuren, Aruba Tourism Authority (ATA) wil vogelspotten gaan promoten als toeristische activiteit, zegt hij. “Het is toch absurd dat ATA professionals uit het buitenland inhuurt om te onderzoeken hoe het met de natuur gaat. En zo gauw die zijn ingehuurd, belen ze ons op om te vragen wat wij denken, ze zouden het gewoon aan ons moeten vragen.” Op de vraag hoe dit zou komen, zegt de ABC-voorzitter dat hij denkt dat ‘het een politiek spel is om ngo’s te mijden zodat ze kunnen doen en laten wat ze willen’. Ngo’s zouden juist permanent geraadpleegd en betrokken moeten zijn bij het opstarten van activiteiten in natuurgebieden, vindt hij.

Vervolg op pagina 3

Botten in Vaticaan niet van vermiste tieners

ROME — Menselijke resten die recent zijn aangetroffen in een gebouw van het Vaticaan in Rome, zijn vermoedelijk niet van twee tieners die in 1983 verdwenen. Uit de eerste onderzoeksresultaten blijkt dat de botten dateren van voor 1964 en bovendien toebehoren aan een man, bericht het Italiaanse persbureau ANSA.

De botresten werden gevonden bij renovatiewerkzaamheden in een gebouw van de ambassade van het Vaticaan in de Italiaanse hoofdstad. De Heilige Stoel deed vervolgens een beroep op de Italiaanse autoriteiten, die een moordonderzoek openden. De vondst leidde tot veel speculatie over de mogelijke herkomst van de menselijke resten. De autoriteiten wil-

den onder meer proberen DNA uit de botten halen, om te kijken of het om de vermiste Emanuela Orlandi of Mirella Gregori gaat. Het lot van die vijftienjarige meisjes is nooit opgehelderd. De familie van Orlandi deed na de vondst een beroep op de autoriteiten om met meer informatie over de brug te komen. De zus van Gregori zei tegen ANSA: “Ik wil me-

zelf niet voor de gek houden en met beide voeten op de grond blijven staan, maar diep van binnen hoop ik dat het Mirella is. Dan heb ik een plek waar ik kan rouwen en een bloem kan neerleggen voor mijn zus.”

Gregori en Orlandi verdwenen in 1983 los van elkaar in de Italiaanse hoofdstad. Orlandi was de dochter van een medewerker van het Vaticaan en is niet meer gezien sinds ze vertrok van een muziekles. Over die zaak doen allerlei complottheorieën de ronde. Er lijkt echter geen verband te zijn met de recente vondst van de botten.

Spanje eist schriftelijke garantie Gibraltar

BRUSSEL — Spanje stemt alleen in met het akkoord over de brexit als schriftelijk is vastgelegd dat het wordt betrokken bij besluiten die van invloed zijn op Gibraltar. De Spaanse staatssecretaris voor Europese Zaken Luis Marco Aguiriano heeft dat duidelijk gemaakt in Brussel.

Madrid eist dat het veto-recht krijgt bij besluiten over het Britse Gibraltar, het schiereiland dat Spanje

in 1704 moest afstaan. Door het Britse vertrek uit de EU verandert er veel. Madrid wil niet voor voldongen fei-

ten komen te staan en direct met Londen kunnen onderhandelen.

De EU-regeringsleiders willen morgen op een speciale brexit-top in Brussel groen licht geven voor het brexit-akkoord, maar de kwestie-Gibraltar dreigt roet in het eten te gooien.

De Spaanse premier Pedro Sánchez had tegen Europees Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker al gedreigd het akkoord niet te zullen steunen. Juncker staat volgens zijn woordvoerder ‘continu’ in contact met hem en andere betrokkenen. Hoe de kwestie wordt opgelost, is nog niet duidelijk.

Steun ons
werk
met
uw
gift.

‘Brexitdeal is minst schadelijk voor economie’

EDINBURGH/HAVANA — Het akkoord tussen de EU en de Britten over de brexit is de minst schadelijke optie voor de Britse economie. Dit zei de Britse minister van Financiën, Philip Hammond, vandaag. “Deze deal is voor onze economie de minst schadelijke manier om de EU te verlaten”, aldus Hammond.

Hij waarschuwde dat er ook naar andere aspecten van de brexit moet worden gekeken zoals ‘een politiek verzoeningsproces om ons land weer te verenigen, want landen die diep verdeeld zijn, zijn geen succesvolle landen’.

Morgenochtend willen 27 leiders van de Europese Unie, inclusief de Britse premier Theresa May, hun handtekening zetten onder de akkoorden over het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de unie en over hoe hun toekomstige relatie eruit zou moeten zien. Het Britse koninkrijk zou dan eind maart volgend jaar formeel geen lid meer zijn.

Alleen de Spaanse premier Pedro Sánchez wil de be-

Foto: AFP

Philip Hammond

staande tekst niet onderschrijven. Hij herhaalde op bezoek in Cuba dat hij blijft bij zijn eis dat duidelijk wordt vastgelegd dat het lot van de Britse kroonkolonie Gibraltar een kwestie is die Madrid samen met Gibraltar en Londen moet regelen. Die mag niet worden ‘meegenomen’ in de Brits-Europese afwikkeling van de brexit.

Sánchez klaagde recent nog dat alles in de tekst wat betrekking op Gibraltar kan hebben, gesteld is in duistere en verraderlijke bewoordingen.

Volgens waarnemers staat er nu nog niets over Gibraltar in de lijvige ‘scheidingsakte’ of over de relatief beknopte politieke intentieverklaring over de toekomstige relatie.

Man die met explosie dreigde geeft zich over

ANGERS — Een man die in de West-Franse stad Angers dreigde een granaat te laten ontploffen, heeft zich gisteravond laat aan de politie overgegeven. Dat gebeurde zonder problemen, meldde de zender BFMTV. De man was gekleed in een geel hesje. Hij had zich urenlang verschanst bij een winkelcentrum in Angers. Hij zei dat hij een explosie zou veroorzaken als hij president Emmanuel Macron niet te spreken zou krijgen. Het is niet bekend of de man hoorde bij de in ‘gilets jaunes’ (gele hesjes) gestoken betogers die deze week blokkades opwierpen uit protest tegen de forse verhoging van brandstofprijzen en het verlies aan koopkracht.

Foto: AFP

TE KOOP
VW Passat TSI, bj. 2012
Auto is "Full Equipped", in
goede staat van
onderhoud en is weinig
gereden. Vprijs: 25.000
florin.
Info. tel: 641 6223

NOCTUA Caribbean
Compliance & Financial Solutions
www.noctua-caribbean.com
+297-5945681

TRAMPOLIN
Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

JOB VACANCY

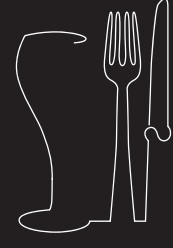
WE ARE LOOKING FOR A
PASTRY BAKER

We ask for:

- Experience in similar position
- Languages: Papiamentu, Dutch, English
- Local or with valid residence/work permit

We offer:

- Good salary and secondary benefits
- Professional team

 Apply by sending your CV to:
hr@arubawineanddine.com
or at our office:
Aruba Wine and Dine
Salina Cerca 2-A, Noord
T: (297) 586 9955
F: (297) 586 9944
WWW.ARUBAWINEANDDINE.COM

ANUNCIO!
STACIONAMENTO GRATIS DEN
ORANJESTAD DURANTE
FIN DI SIMAN

VAKNAN GEEL DESTINA
PA ESNAN CU TIN PERMISO

-DIABIERN:
SOLAMENTE DURANTE NOCHI DI COMPRAS
-DIASABRA Y DIADOMINGO:
HENTER DIA

***STACIONAMENTO DURANTE SIMAN**
(DIALUNA PA DIABIERN) TA KEDA SEGUN
REGLAMENTACION REGULAR.
***DURANTE FIN DI SIMAN LO TIN UN**
CANTIDAD DI VAK GEEL DESTINA PA ESNAN
CU TIN PERMISO Y CU TA HACI UZO DI PARKEO
DEN E DIANAN AKI.
***VALIDO TE CU 1 DI JANUARI 2019.**

MINISTERIO DI TRANSPORTE
COMUNICACION Y SECTOR PRIMARIO

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Mega Promo!
Pool Waikiki
Antes **AWG 35,900**
awor **AWG 25,950**
cumana # 69
Valid till 31st of december 2018
594-7836

**CONSTRUCTION
FAIR 2018**

Aeropuerto Internacional
Reina Beatrix
ARUBA AIRPORT AUTHORITY N.V.

Construction Contractors and Construction Consultants can register for FREE at
construction-aaa@airportaruba.com. More information is available at www.airportaruba.com

November 29, 2018
Hilton Aruba Resort

Gateway 2030
Innovating Happiness

Fundacion Pa Nos Muchanan (FPNM) heeft als doel om alle kinderen op Aruba in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar op een zo hoog mogelijk welzijnspeel te brengen, door opvoedingsondersteuning te bieden aan de doelgroepen ouders, kinderopvangcentra en andere opvoeders. Op deze manier draagt FPNM op een proactieve en preventieve manier bij tot de optimale ontwikkeling en begeleiding van kinderen. Bij FPNM bestaat een vacature voor

PEDAGOGISCH CONSULENT

In deze veelzijdige functie maak je deel uit van ons kleine, maar dynamisch team. Je bent veel bezig met het geven van opvoedingsvoorlichting, advies en begeleiding aan leid(st)ers werkzaam in de kinderopvang en ouders met (opvoedings) vragen of zorgen. Naast het organiseren van cursussen, workshops en trainingen, geef je ook algemene publieks-voorlichting of gerichte adviezen/ondersteuning betreffende opvoedingsvraagstukken. Daarnaast draag je je steentje bij binnen het team waar het gaat om bijdragen leveren aan het FPNM beleid, pleitbezorging bij relevante (overheids) instellingen en (particuliere) organisaties, alsook het helpen inventariseren van behoeften en knelpunten in het werkveld.

Wat wij vragen

- HBO Sociaal Pedagogische Hulpverlening of vergelijkbare opleiding, aangevuld met relevante werkervaring;
- Kennis van de Nederlandse, de Papiaments, de Engelse en de Spaanse taal in woord en geschrift;
- Kennis van standaardpakketten voor kantoorautomatisering strekt tot aanbeveling;
- Zelfstandig kunnen werken als onderdeel van een klein team en beschikken over probleemoplossend vermogen;
- Creativiteit en flexibiliteit zijn van belang evenals goede communicatieve vaardigheden, ordelijkheid en systematiek;
- Kennis in ontwikkeling van kinderen van 0 t/m 12 jaar;
- In bezit van rijbewijs en eigen auto.

**FUNDACION
PA NOS MUCHANAN**

**EDUCACION PA UN
BASE FIRME**

Spreekt deze vacature je aan en herken je jezelf in het beschreven profiel, dan nodigen wij je uit om te reageren.

FPNM laat zich in dit wervingstraject ondersteunen door Advance HR Services. Sollicitatiebrieven, voorzien van CV en relevante diploma's kunnen **tot en met 30 november 2018** via email worden gestuurd naar: Advance HR Services, ter attentie van dhr. Noordzij via info@advance-hrs.com.

Voor inhoudelijke vragen over deze vacature kan telefonisch contact worden opgenomen met mw. Natasha Gilkes, directeur van FPNM, via telefoon 5834247.

Een psychologisch onderzoek kan onderdeel vormen van het selectietraject.

OM eist vrijspraak in ontuchtzaak Danies

ORANJESTAD — De officier van justitie heeft in de zaak tegen J.T., die verdacht werd van ontucht met de twee dochters van Reginald Danies, vrijspraak gevraagd. Volgens het Openbaar Ministerie (OM) zijn er weliswaar belastende verklaringen, maar ook ontlastende verklaringen waardoor het ondersteunende bewijs minder sterk wordt. Hierdoor kan niet hard worden bewezen dat T. daadwerkelijk ontucht zou hebben gepleegd met de twee meisjes.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

De behandeling werd bijgewoond door familieleden van zowel T. als Danies. Beide partijen werden ook van elkaar gescheiden gehouden om mogelijke opstootjes te voorkomen. De familieleden van T. bleven in de zaal en Danies met zijn gevolg nam plaats op de tribune. Danies en een familielid hadden allebei een T-shirt aan met als opdruk 'Stop Pedophilia'. Van een gerechtmedewerker kregen ze de opdracht om een ander shirt aan te doen of deze binnenstebuiten aan te trekken. Er werd voor de tweede optie gekozen.

Verhuizingen

De rechter begon de behandeling met een zeer lange lijst van getuigenverklaringen. Uit deze verklaringen kwam een schrijnend verhaal naar voren van twee jonge meisjes in een versplinterde familiesituatie, met veel verhuizingen en verwaarlozing.

Nadat een tante het huis waarin ze woonden had gekocht moesten de moeder en haar twee dochters in 2013 gedwongen verhuizen. Ze kwamen terecht bij de tante van de moeder en haar echtgenoot T. Volgens de verklaring van de moeder, die overigens niet aanwezig was bij de behandeling, zou T. in een dronken bui bij haar in bed zijn gekropen en haar hebben betast. Uit vrees dat haar dochters ook zouden worden betast verlieten ze het huis en verhuisde de moeder naar de woning van de oma. De dochters gingen bij vader Danies wonen. Pas twee jaar later zou de oudste dochter een WhatsApp-bericht naar de moeder sturen waarin ze meldt dat ze door T. meerdere keren was bepoteld toen ze daar woonden.

Pas begin dit jaar zou de jongste dochter verklaren dat ook zij door T. onzedelijk was betast. Reginald Danies ontstak in woede en deed aangifte. Vanaf dat moment begon ook zijn campagne met gebouwen bespuiten, eerst met de directe beschuldiging aan T. dat hij pedofiel zou zijn en daarna 'Aruba Pro-Pedofiel'.

Verklaringen

Verschillende verklaringen werden afgenomen, van onder anderen de meisjes zelf, verschillende familieleden, een medewerker van school, een schoolvriendin die de oudste dochter stiekem had opgenomen en een psycholoog. Met name bij de familieleden was er over en weer geen eenduidigheid over wanneer precies dingen zouden zijn gebeurd. Rapporten werden gemaakt door Bureau Sostenei en door een forensisch orthopedagoog. Bureau Sostenei omschreef de situatie van de meisjes als een van fysieke en emotionele verwaarlozing. Ze kwamen onverzorgd naar school. Vaak kwamen ze niet eens. De moeder verzorgde ze niet en ze bleven tot laat op straat. Reginald Danies was een drugsverkoper en een recidivist maar toch gaf hij hen meer structuur dan de moeder, ondanks dat hij zijn dochters drugs naar zijn klanten liet brengen.

Plausibel

Volgens de forensisch orthopedagoog kwamen de verklaringen van de meisjes over ontucht met elkaar overeen en leken ze plausibel. Er was geen directe aanleiding voor twijfel of het valse aangiften zouden zijn. Toch was er geen eenduidig antwoord over of het allemaal ook echt waar zou zijn. Een psycholoog omschreef de oudste dochter als een kind waarbij de seksuele ontwikkeling niet normaal was voor haar leeftijd. Een van de tantes vertelde dat ook zij toen ze jong was herhaaldelijk misbruikt was door T. Zijn echtgenote daarentegen herkende hem totaal niet in die verhalen. T. was nooit alleen met de kinderen. Een van de incidenten zou aan zee hebben plaatsgevonden, maar T. had geen auto en wanneer ze naar het strand gingen dan ging de hele familie mee. De echtgenote omschreef de meisjes als problematisch en destructief. Uiteindelijk werden ze samen met de moeder uit huis gejaagd, aldus de echtgenote. Een ander incident betrof een schuur. Daar zou T. zijn geslachtsdeel door een gat in een muur hebben

Reginald Danies (links) nadat hij uit de rechtszaal was gezet.

gestoken en aan een van de meisjes hebben getoond. Politieonderzoek wees uit dat de schuur was verplaatst en dat er nergens zo'n gat te vinden was.

Oma

Een van de kinderen van T. verklaarde dat zij van school moest wisselen omdat zij door de zusjes werd gepest vanwege het feit dat zij wel cadeaus van haar moeder kreeg en hun moeder niets voor hen kon kopen. De meisjes zouden haar bovendien porno op hun mobieltjes hebben getoond en zelfs seksueel hebben aangerand. De oma van de zusjes had gemerkt dat het gedrag van de zusjes was veranderd. Ze waren stiller dan voorheen en vochten op school.

Ook zou de oudste een iPhone hebben gekregen. De oma nam ze mee voor een ijsje en daarna naar Linear Park om met ze naar de vliegtuigen te kijken en om hen te vragen wat er nou precies aan de hand was. Uiteindelijk werd de vraag gesteld of ze waren betast en de oudste begon te huilen. Meerdere mensen verklaarden dat de zusjes regelmatig door hun vader Reginald Danies werden geslagen. Een schoolvriendin wilde weten of dat echt zo was en nam stiekem

een gesprek op met de oudste dochter. Die zou hebben gezegd dat haar vader haar bedreigde met fysiek geweld, als zij geen belastende verklaringen zou afleggen tegen T.

Vrijspraak

In haar betoog stelde de officier van justitie dat deze zaak veel aandacht binnen de Arubaanse samenleving genoot, wat ook goed zou zijn voor de aangiftebereidheid. Maar zedenzaken zijn ook zeer lastig, zeker wanneer het kinderen betreft. Soms is er geen ander bewijs dan een verklaring en in zulke gevallen is steunbewijs van extra groot belang. De waarneming van emoties zoals toen de oudste dochter begon te huilen nadat haar oma vroeg of ze was betast is daar een voorbeeld van. Maar naast steunbewijs is er ook de nodige ontkrachting en dat maakt volgens het OM dat er niet voldoende wettelijk en overtuigend bewijs is om T. te veroordelen. Daarom vraagt het OM vrijspraak.

Bedreiging

Daarna volgde het pleidooi van de advocaat van T., Chris Lejuez. In een lang betoog wees de raadsman op het feit dat de zaak telkens werd aangehouden.

"Er waren vanaf het begin al teveel twijfels." Ook wees hij op inconsistentie van verschillende verklaringen, tot aan die van de psycholoog toe. Toen hij stilstond bij aanwijzingen dat Danies zijn dochters zelf fysiek mishandelde en onder druk zou hebben gezet, kreeg Danies het te kwaad. Vanaf de tribune riep hij onder meer dat hij Lejuez daarna wel wist te vinden. Danies werd uit de rechtzaal geëscorteerd. Lejuez zei daarna tegen de rechter: "Vanochtend zei mijn vrouw tegen mij dat als ik deze zaak zou gaan verdedigen, ik deze man achter mij aan zou krijgen." Later deed Lejuez ook aangifte tegen Danies wegens bedreiging. De Amigoe volgde Danies naar buiten en vroeg hem om een reactie. "Ze geloven de kinderen niet. En in de zaal waren ook meer mensen die door hem waren misbruikt. Die waren ook gekomen en ik kreeg daar ook tranen van in mijn ogen." Volgens Danies zou Lejuez onterecht in zijn pleidooi hebben gezegd dat hij zijn dochters zou hebben gedwongen om verklaringen af te leggen en zou hebben geslagen. Op de vraag of hij ook echt zelf zijn kinderen sloeg zei Danies dat zijn dochters zelf goed wisten wanneer en waarom

hij hen een klap zou hebben gegeven. Het onderzoek en het rechtstelsysteem deugen niet volgens Danies, maar dat wil justitie niet toegeven. Hij wijst op het feit dat uiteindelijk een andere officier en een andere rechter dan aan het begin de zaak (sinds 2016 red.) hebben behandeld. "Ik heb dit zien aankomen. Als ik beter beleerd was geweest had ik het anders kunnen verwoorden en het direct kunnen aankaarten." Wat nu volgt is dat Danies weer leuzen gaat spuiten op gebouwen. "Ze vinden me kinderachtig. Maar dit is een zaak die gaat over kinderen en dus ga ik mij ook als een kind gedragen."

Schade

Terug in de zaal was advocaat Lejuez zijn pleidooi aan het afronden. De rechter kreeg verschillende foto's te zien van muren waarop de leus met zijn naam en het woord 'pedofiel' was gekalkt. Hierna vroeg de rechter aan T., die tijdens de hele behandeling elke aantijging die de rechter hem legde stevast had ontkend, om een laatste woord. "Deze situatie heeft mij en mijn familie schade toegebracht", gaf hij te kennen. De uitspraak in deze zaak vindt plaats op 13 december.

IN HET KORT

Lobbyen

De politie van Noord surveilleerde 's nachts op de parkeerplaats van de zaak Lobby, toen een groep mensen zwaaide om aandacht. Volgens hen had een dronken vrouwelijke toerist net ruzie gemaakt met hen. Een agent trof bedoelde vrouw aan de westelijke kant van de zaak. De vrouw bevestigde de ruzie met een van de jongedames van de groep. Doordat ze dronken was, besloot ze haar huurauto op de parkeerplaats achter te laten en niet te rijden. Ze verklaarde bij een low-rise hotel in Noord te verblijven. Aangezien zij en haar man dronken waren, besloot de politie het paar bij hun hotel af te zetten.

Ruitje tik

Een patrouille werd naar een woning in Oranjestad gestuurd. Ter plaatse, werden de agenten aangesproken door de eigenaar. Die verklaarde dat zijn dochter in haar slaapkamer was en dat ze iemand hoorde springen naast haar slaapkamer-raam. Ze zag een lichtschijnsel en hoorde hoe iemand het raam probeerde open te maken. Ze belde haar ouders en hoorde toen de persoon snel weggaan. De agenten doorzochten de omgeving grondig maar zagen niets bijzonders, de huiseigenaar kreeg preventie tips.

De rode tas

Een politiepatrouille werd naar Bubali Villas & Apartments gestuurd waar een auto-inbraak zou zijn. Toerist L. verklaarde dat had hij zijn rode tas met 'een kite, een oranje pomp en twee sets lijnen' voor het laatst had gezien om half een. Om half twee was de tas weg uit de auto. Hij vermoedde de auto niet op slot was. Na het opnemen van de aangifte liet L. weten dat de tas terecht was. Hij had deze achtergelaten toen hij ging surfen.

**NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO**

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
Mary Joan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

'Concrete beschermingsplannen nodig voor bedreigde shoco en prikichi'

Vervolg van pagina 1

Shoco's

In twee kerngebieden, allebei golf-terreinen, wil ABC het aantal broedende shoco's beschermen en opvoeren. Er is plaats voor minimaal twintig paren of meer. "Op de golf course zijn ze beter beschermd, erbuiten doet de regering te weinig aan bescherming", stelt Peterson. Ook zijn er zes andere gebieden geïdentificeerd als shoco management zones waar actief beleid gevoerd moet worden om de shoco's te beschermen en het nestelen bevorderen. Deze zijn verspreid met een interval van een tot vier kilometer, wat te maken heeft met de vliegafstand van de vogel. Dat is nodig om de semi-koloniale broedende shoco's ook tussen de gebieden over en weer te kunnen laten vliegen zodat er geen inteelt ontstaat, legt Peterson uit aan de Amigoe.

Kunstmatige nesten

Door oprukkende bebouwing is er ook steeds minder leefruimte voor de holenuilen en nestelen ze vaker in zandhopen op bouwterreinen, waar de nesten nog sneller

stukgaan. "Je ziet dat het steeds meer fragmenteert, hier een paartje, daar een paartje." Daarom is ABC begonnen met het introduceren van kunstmatige nesten, gemaakt van pvc-buizen en emmers, een concept dat in het buitenland zeer succesvol bleek. ABC wil uiteindelijk zo'n 300 artificiële shoco-nesten installeren op Aruba. "Zo'n kunstmatig nest gaat langer dan tien jaar mee", legt Peterson uit. "Gewone burrows verzakken na drie tot vier jaar, bijvoorbeeld door regenbuien, vaak verliezen ze daarbij een nest jonkies. Shoco's kunnen mogelijk jaarlijks naar dezelfde locatie terugkeren, mits ze niet verstoord worden. Onze shoco's migreren niet, een aantal bewonen het hol het hele jaar door. In de Verenigde Staten blijkt dat zo'n 70 procent van de nesten in gebruik is en 30 procent leegstaat. Soms ziet iemand zo'n nest een paar jaar leeg staan en denkt: het werkt niet. Maar zo hoort het, dat is gewoon een nest waar ze naar toe kunnen gaan of waar de volgende generatie naar toe kan gaan." In de toekomst wil ABC kijken of

Deelnemers van de shoco-workshop buigen zich over het maken van kunstmatige nesten.

er ook kunstmatige nesten geplaatst kunnen worden in tuinen van mensen die geen honden of katten bezitten.

Prikichi's

Ook het voortbestaan van de prikichi staat onder druk. Volgens Peterson is er, in vergelijking met 2010, in-

middels ruim 90 procent minder overvliegende prikichi's. "Als we niet ingrijpen gaat het dezelfde kant op als met de lora." Bij de prikichi's is menselijk gedrag één van de grootste bedreigingen. "Als we teveel informatie geven over prikichi's dan gaan mensen er naar toe om de

nesten leeg te halen (om als huisdier te gebruiken, red.), dan werk je mee aan de destructie", legt de ABC-voorzitter uit. Het is wettelijk verboden om een prikichi-nest uit te halen, maar er wordt niet op toegezien, stelt hij. "We hebben bepaalde plekken gevonden waar ze nes-

telen, die willen we graag beschermd houden, het zijn er niet veel meer. Maar prikichi's moeten over het eiland heen en weer kunnen vliegen en als je steeds meer plekken weghaalt, dan ben je bijna helemaal afhankelijk van bomen in tuinen van mensen." ABC stelt in het ROP een aantal vogelcorridors voor zodat prikichi's heen en weer kunnen vliegen. Ook moet er meer aandacht besteed worden aan de bedreigingen door boa's en huisdieren. Daarnaast zouden er meer fruitbomen geplant moeten worden, zowel in tuinen als in de natuur en op termijn ook een paar honderd nestkasten voor prikichi's moeten komen, maar dat is ABC nog aan het onderzoeken. Bovendien is het een kostbare zaak.

Lange adem

Op de vraag wanneer er nu sprake van is dat deze vogelsoorten niet meer bedreigd zijn, legt de voorzitter uit dat het ook een zaak van een lange adem is. "De bedoeling is dat vogels gevolgd worden en dat er een bepaalde stabiliteit komt, we moeten dit minimaal vijf tot tien

jaar volgen voordat we echt goede inzichten krijgen om te zien of de populatie groeit, hetzelfde blijft dan wel achteruit gaat." Inmiddels zijn er twee shoco conservation workshops gegeven, samen met de Amerikaanse experts, waarbij verschillende mensen zijn gecertificeerd. Ook in 2019 komen de Amerikanen weer terug voor workshops en onderzoek, naar alle waarschijnlijkheid twee keer, aldus de ABC-voorzitter.

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222/
582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
http://www.favi.org

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De *Amigoe* zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

Rustiek roze

In Savaneta werd vorige week zaterdag de eerste hospice op Aruba geopend. Binnenkort kunnen de eerste gasten hier terecht, voor wie het einde van het leven nadert. Ze verblijven in kamers die in rustieke kleuren zijn geschilderd en voorzien zijn van een ziekenhuisbed, banken en tafels, zodat het verblijf ook voor de familie prettig is.

Verzeild

Tourbussen en taxi's snellen toe om passagiers van het vijfmaster cruiseschip de Royal Clipper op te halen, dat aangemeerd ligt in de Paardenbaai. Enkele toeristen lopen langs de opgestelde barricades om op eigen gelegenheid Oranjestad te verkennen.

Hemelwaarts

Professor Sandra Moore Faber van de University of California gaf dinsdagavond een interessante en toegankelijke lezing over 'astroimaging'. Hierbij liet de astronoom, die is verbonden aan de UCO / Lick Observatory verschillende beelden zien en beantwoordde ze de vele vragen van het publiek. Het evenement werd georganiseerd door de Arubaanse Space and Nature Aruba Foundation in de aula van de universiteit.

Leeglopen

Diverse winkels hadden aantrekkelijke kortingen en aanbiedingen om bezoekers zover te krijgen binnen te wandelen en te shoppen tijdens 'Black Friday' gisteren. Zo ook deze schoenenzaak in een zijstraat van Caya Grandi. Door de onopvallende locatie in een zijstraat echter, trok de winkel in de ochtenduren geen klanten, ondanks alle banners en stickers op de vitrines.

Erkenning

In Cas di Cultura werd er afgelopen maandag een eerbetoon gehouden aan Arubaanse muzikant Robert JeanD'or voor zijn inzet, al veertig jaar lang. Hierbij werd er een documentaire vertoond met hoogtepunten van zijn carrière en ook optredens in de Dominicaanse Republiek. Naast de filmvertoning trad de muzikant ook op deze avond.

Rustiek roze.

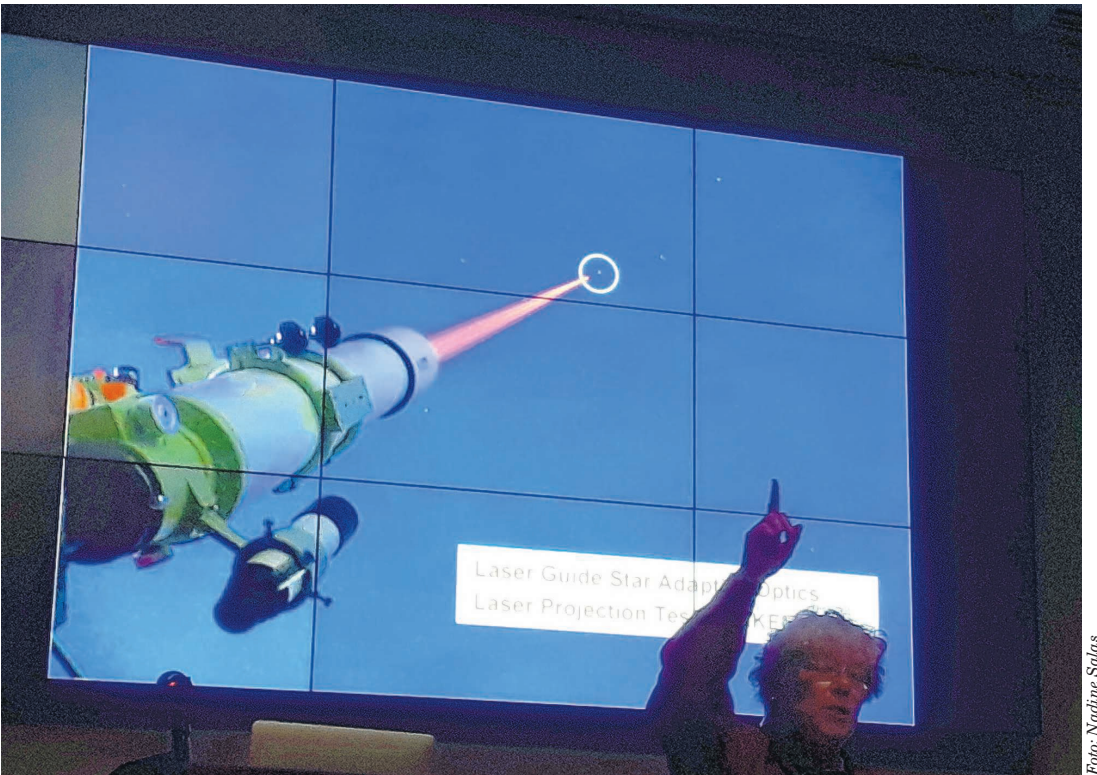
Leeglopen.

Erkenning.

Verzeild.

Hemelwaarts.

**NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO**

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
Mary Joan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

ITP Caribbean
Information Technology Partners

Bleep bleep without the blah blah

ITP Caribbean is een professioneel dynamisch bedrijf werkzaam op het gebied van automatiseringsadvies, software ontwikkeling en netwerkbeheer. Door de professionele medewerkers, de gehanteerde IT-concepten en nuchtere pragmatische aanpak, is ITP Caribbean voor opdrachtgevers een strategische partner-in-business. ITP Caribbean is Decos Implementatie Partner. Door enorme belangstelling voor dit document management systemen bij onze klanten hebben wij een vacature voor een:

ICT/ DECOS Consultant

FUNCTIEBESCHRIJVING

Als ICT/ Decos Consultant van ITP Caribbean wordt u ingezet als adviseur/ projectleider, maar ook als uitvoerder in de implementatie van interessante automatiseringsprojecten in de overheidssector, de gezondheidszorgsector en in het bedrijfsleven. U geeft adviezen over software-oplossingen en de daarbij behorende hardware infrastructuur, u beoordeelt ICT-investeringen, u analyseert werkprocessen en adviseert over verbeteringen daarvan. Daarbij bent u tevens verantwoordelijk voor het onderhouden van de klantrelatie en het uitbouwen daarvan.

PROFIEL

- U heeft een ruime kennis en ervaring met DECOS.
- U communiceert uitstekend in Nederlands, Papiament en Engels. Zowel mondeling als geschreven.
- U kunt zelfstandig en in teamverband werken.

VEREISTEN

- U heeft bij voorkeur een HBO opleiding in de studierichting Informatica, bedrijfs-/ bestuurskunde bij voorkeur aangevuld met een relevante ICT opleiding.
- U heeft minimaal 5 jaar aantoonbare ervaring rond processen én procesautomatisering binnen organisaties in de publieke en private sector op het gebied van advisering, projectmanagement, procesinrichting en verandermanagement.
- U bent praktisch ingesteld waarbij u de inrichting van softwaresystemen heeft gedaan.
- U beschikt over een uitstekende schriftelijke en mondelinge uitdrucksvaardigheid.
- U spreekt en schrijft Nederlands, Engels en Papiament.
- U bent creatief, analytisch, proactief, zelfstandig, leergierig en beschikt over commerciële vaardigheden waarmee u in staat bent nieuwe adviesopdrachten te initiëren.

GEBODEN

- Leuke afwisselende baan.
- Aantrekkelijk salaris en Secundaire arbeidsvoorwaarden.
- Prettige werksfeer.
- Doorgroei mogelijkheden.

Stuur dan uw sollicitatie met CV aan Afdeling Human Resources, ITP Caribbean N.V., Rumbastraat 7, Oranjestad, Aruba; per e-mail naar hr@itpinternational.com. www.itpinternational.com

Christmas Baskets

JOLLY ELF

Wines
Alisa Pinot Grigio
Trio Merlot
Torresela Prosecco
Mionetto Moscato 187 ml

Ponche Crema
Ponche Aruba
Candle
Glade Christmas
Candle

Snacks
Butter Cookies
Munchies
Dip

Afl. 125

JINGLE BELLS

Wines
Alisa Pinot Grigio
Bolla Valpolicella
Ruffino Prosecco

Champagne
Abbazia Moscato rose

Ponche Crema
Ponche Aruba
Scratch Whisky
Johnnie Walker
Red Label

Candle
Glade Christmas
Candle
Snacks
Butter Cookies
Munchies
Dip

Afl. 175

REINDEER

Wines
Banfi Col de Sasso
Fetzer Sundial Chardonnay
Torresela Prosecco

Champagne
Fat Bastard Rose

Ponche Crema
Ponche Aruba
Spirits
Old Parr Limited Edition
Ciroc Flavor 350 ml

Candle
Glade Christmas
Candle
Snacks
Butter Cookies
Munchies
Dip

Afl. 225

SNOW MAN

Wines
Oyster Bay Pinot Noir
Luigi Bosca Chardonnay
Banfi La Pettegola Vermentino

Champagne
Ruffino Sparkling Rose

Ponche Crema
Ponche Aruba
Spirits
Old Parr Limited Edition
Ciroc Flavor 350 ml
Dolin Vermouth

Candle
Glade Christmas
Candle
Snacks
Butter Cookies
Munchies
Dip

Afl. 275

Place your order at: 523-4676
or by email
dianne.dekort@romartrading.com

Happy Holidays
ROMAR

The Perfect Corporate Gift!

‘Weinig begrip en erkenning voor moderne kunst op Aruba’

ORANJESTAD — De *Amigoe* sprak met vijf jonge Arubaanse kunstenaars over hoe zij de kunstwereld op Aruba beleven en wat er, in hun ogen, zou moeten verbeteren, willen ze permanent kunnen wonen en werken op Aruba. In een openhartig gesprek zetten ze hun ideeën uiteen over educatie, infrastructurele voorzieningen en herkenning en acceptatie door de maatschappij. Allen hebben een opleiding gevolgd, of volgen die aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam. Vandaag het eerste deel.

door onze verslaggever
Nadine Salas

De kunstenaars waren uitgenodigd om een kunstwerk te maken voor de expositie ‘Proposal for a museum of contemporary art’ die tijdelijk onderdak heeft gevonden bij het Nationaal Archief Aruba (ANA). De getoonde moderne kunstcollectie is in beheer van Stichting GAST, die het heeft gekregen om het voor Aruba te beheren en exposeren namens een Nederlandse verzamelaar die Aruba een warm hart toedraagt.

Community

“Ik denk dat we een ruimte nodig hebben zoals een kunsthof of community-plek waar we altijd met elkaar kunnen samenkomen en misschien niet alleen kunst, maar ook eten en muziek. Misschien met een hout- en metaalwerkplaats waar we gewoon kunnen werken aan dingen. Ook belangrijk is dat het makkelijk wordt om subsidies aan te vragen”, stelt Kevin Schuit (28). Hij heeft na zijn afstuderen in 2013 zo’n tweeënhalf jaar op Aruba gewoond en gaat net weer terug naar Nederland. Hij overweegt om een *masters* te gaan doen. Aan de andere kant wijst hij ook op het nemen van eigen verantwoordelijkheid. “We moeten zelf onze financiering zoeken en dit niet in handen van andere mensen laten. Ik denk dat kunst en cultuur los van toerisme moet zijn, dat is gevaarlijk. Het moet op zichzelf staan en niet in dienst van de ministers, het is niet de bedoeling dat je met kunstenaars gaat pronken. Ik denk we ook kansen moeten

geven aan jongere mensen met start-ups, de commerciële sector moet ook meer werken met kunstenaars. We moeten stoppen met die zielige kunstenaar te zijn die van iedereen hulp nodig heeft om zijn ding te kunnen doen.”

Nieuwe identiteit

“Ik denk dat we moeten realiseren dat kunst onderdeel is van cultuur, Arubanen lijken te denken dat cultuur alles is wat in het verleden is gebeurd, dus historie. Maar cultuur is ook nu en toekomst. Arubaanse kunstenaars hoeven niet per se direct te verbonden te zijn met onze historische cultuur. Ik denk dat wij samen moeten kijken naar een nieuwe identiteit voor Aruba. Aruba moet inzien waarom kunst ook belangrijk is en hoe het betrekking heeft op andere sectoren. Als ze het begrijpen en waarderen kunnen wij ook meer doen. Dus het is een wisselwerking”, zegt Schuit.

Werk of educatie

“Er zijn geen banen hier voor wat we gestudeerd hebben”, zegt ontwerper Chelsea Peterson (23). Ze studeerde af in 2017 en is op Aruba voor een tussenjaar. Ook zij overweegt om hierna een *masters* te gaan doen. “Het moet beginnen op de scholen zodat mensen opgroeien met het idee dat kunstenaar zijn ook mogelijk is en ook begrijpen wat de verschillende soorten kunst zijn. Moderne kunstenaars moeten ondersteund worden, maar dit zou over verschillende lagen over verschillende sectoren heen moeten zijn. Het zou fijn zijn om meer platforms te zien

Foto: Nadine Salas

hier, meer diversiteit en niet slechts een of twee, maar betere educatie en meer ervaringen ook.” Ook Natusha Croes (27) die in 2015 afstudeerde ziet graag betere voorzieningen voor kunstenaars in de educatieve gemeenschap op Aruba en programma’s over wat kunst nu precies is. Ze voelt zich onbegrepen. “Niemand op Aruba begrijpt wat *contemporary art* is”, zegt Croes. “Je krijgt het gevoel dat ze het niet begrijpen, men moet meer vertrouwen krijgen in de lokale kunst, de wereld erkent dit, het kan ook hier gedaan worden. Het is een grote vraag, ik denk iedere dag hierover, er zijn heel veel lagen. Er moeten structuren bedacht worden om ons hier te houden en om lokale kunstenaars te kweken”, zegt de performance-kunstenaar. Croes volgt momenteel een *masters* in ‘performance making’ aan Goldsmiths University London. Ze pleit voor een kunsthof en een soort rijksacademie en voor de erkenning van kunstenaars als groep. “Drie jaar geleden was er een soort momentum voor cultuur, meer geld en meer hoop. Kunst moest meer naar San Nicolas toe en er moest iets gedaan wor-

den, maar het was als een soort kip zonder kop, als een brainstormproces met definitieve statements, die nog geen statements kunnen zijn.” Maar de afgelopen jaren was het best dood, vindt de kunstenaar, ze wijst erop dat Proposal een van de eerste grote kunstevenementen van dit jaar was.

Geaccepteerd

“Toen ik kunst wilde studeren was het niet echt een ding, niemand snapte waarom ik dat zou willen doen”, zegt fotograaf Effrem Angela (28), die in 2017 afstudeerde in fine arts aan de Rietveld Academie. “Het is wel langzaam aan het veranderen, jonge mensen durven hun creativiteit meer te laten zien en beginnen het wel als een keuze te zien. Ik zou het heel fijn vinden als er een echte kunstacademie zou zijn, een concrete studie, een bachelors’ en een masters’, niet denken ‘ik ga weg om te studeren en kan nooit meer terugkomen want er is niks voor mij hier’. Dan kunnen mensen hier blijven en hun opleiding afmaken en werken als fulltime kunstenaar. Educatie is belangrijk, maar voor mij niet de persoonlijke reden om terug te komen.” Hij denkt dat jongeren uiteindelijk het voortouw moeten nemen. “Ik denk niet dat de toekomst in handen van de oudere kunstenaars ligt maar in de handen van jongeren. Als zij het begrijpen wordt het iets simpeler voor de generaties na mij.” Op de vraag of hij op Aruba

ook rol ziet voor financieringsvormen zoals subsidies, zegt Angela dat het de enige manier is die hij kent, maar dat er hopelijk ook andere alternatieven zijn dan werk maken en daar geld voor vragen. Op de Proposal-expositie liggen een aantal van zijn foto’s voor het oprapen voor het publiek. “Ik geloof ook dat het belangrijk is dat Arubaanse kunst internationaal gezien wordt. Lokaal is mooi maar uiteindelijk is het wel een heel klein eiland en het zijn altijd weer dezelfde mensen die naar de exposities komen”, verzucht hij.

Eng

Darwin Winklaar (23) is derdejaars fashion-student aan de Rietveld en vindt het jammer dat kunst niet echt onderwezen wordt op de lagere school op Aruba. Hij vindt dat de huidige culturele en kunstzinnige vorming, het ckv-curriculum weinig voorstelt. Winklaar volgde zelf vele workshops bij Ateliers ‘89. Hij wil graag een goede basis voor de kinderen. “Ik zou wensen dat ik les kon geven aan kinderen om hun creativiteit te stimuleren.

“Veel kunstenaars zijn gefrustreerd hier door politiek en geld. In Nederland is er een soort basissalaris voor kunstenaars maar hier is er niks. Het is best spannend voor kunstenaars om terug te komen naar Aruba. Ik kan echt niet terugkomen, het is best heel eng.”

Binnenkort deel 2 van het gesprek.

Geïnterviewde kunstenaars

Kevin Schuit, 2013 Rietveld Academie VAV (voorheen audiovisueel)
Natusha Croes, 2015 Rietveld Academie VAV
Chelsea Peterson, 2017, Rietveld Academie Fashion
Effrem Angela, 2017, Rietveld Academie Fine arts
Darwin Winklaar, 3e jaar Fashion Rietveld Academie

Geld inzamelen met soep

ORANJESTAD — Soepliefhebbers kunnen zondag terecht bij het partijhuis van MEP in Santa Cruz. Parlementariër Setty Christiaans-Yarazaray verkoopt soep, om geld in te zamelen voor twee goede doelen die in deze periode extra geld goed kunnen gebruiken.

Het soepfestival is ‘s mid-dags van twaalf tot drie uur. Een ticket voor soep kost 10 florin en Christiaans-Yarazaray laat weten dat haar team vijf verschillende soepen maakt: vleessoep, kippensoep, pompoensoep, pens (*mondongo*) en oestersoep. “Op is op, dus kom niet te laat om soep te kopen.” Wie geen soep wil, maar wel wil bijdragen aan het goede doel, kan natuurlijk langskomen en geld doneren.

Goede daad

In een persverklaring verwijst de parlementariër naar de viering van Thanks-

giving, die donderdag was. “Veel mensen denken bij Thanksgiving aan het doen van inkopen voor de feestdagen. Maar de essentie is te denken aan de personen die het minder goed hebben.” Met die gedachte sloot ze om een evenement te organiseren waarmee ze geld wil inzamelen. “Ik vind het nu een mooi moment om iets terug te doen voor de samenleving. Al is er nooit een speciaal moment, een goede daad verrichten kun je op elk moment doen”, merkt ze op. Omdat ze toch een datum voor haar soepfestival moest bepalen, koos ze voor morgen. De opbrengst van de verkoop van de soepen gaat naar twee verschillende instanties in de samenleving die het geld volgens Christiaans-Yarazaray goed kunnen gebruiken. De *Amigoe* heeft gevraagd om welke twee instanties het gaat, maar kreeg daar voor het sluiten van deze editie geen reactie op.

Workshop evenementmanagement voor deelnemers Aruba DOET

ORANJESTAD — Vertegenwoordigers van verschillende ngo’s en scholen die meedoen aan de komende editie van Aruba DOET namen begin deze maand deel aan een workshop over evenementmanagement.

De workshop werd gegeven door Randolph Croes en Patrick Verburg van Elite Productions and Entertainment en het vond plaats bij de Universiteit van Aruba (UA). De deelnemers maakten kennis met tien belangrijke punten als het gaat om het organiseren van hun Aruba DOET-project als evenement, namelijk het stellen van een realistisch doel, het vormen van een team, het prikken van een datum, het geven van een naam aan het evenement, het maken van een masterplan, het bepalen van het administratieve proces, het zoeken van partners, promotie, het maken van een begroting en uiteindelijk de evaluatie van het evenement. Aruba DOET zoekt voor de komende editie, die gepland staat op 15 en 16 maart volgend jaar, nog scholen, sportclubs, buurtverenigin-

gen, zorgcentra, scoutinggroepen en stichtingen die een haalbaar project voor

die twee dagen willen laten uitvoeren door vrijwilligers. Aanmelden kan tot uiterlijk

20 december via de website www.arubadoet.com. Bel voor meer informatie met

582-7666 of stuur een mail naar info.arubadoet@gmail.com.

Salud!

Nationaal Preventie akkoord

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com.

Nederland heeft een Nationaal Preventieakkoord. Bij ziektepreventie en gezondheidsbevordering hebben betrokken partijen de handen ineens geslagen om concrete doelen te bereiken. Binnen een bepaalde tijd moet op items als gezonde leefstijl en overgewicht, reductie van roken en alcoholconsumptie, meetbaar resultaat worden bereikt. De realisatie van het Nationaal Preventieakkoord markeert een trendbreuk, aangedreven door groeiende maatschappelijke bewustwording dat de politiek van slechts ‘individuele verantwoordelijkheid’ volstrekt tekort heeft geschoten. De lijn van een gedeelde verantwoordelijkheid, individueel en collectief, ten aanzien van ziektepreventie en gezondheidsbevordering lijkt een belangrijke slag te hebben gewonnen. Een van de belangrijke belemmingen voor maatregelen tegen bijvoorbeeld tabaks- en alcoholconsumptie, zijn zakelijke belangen van de industriële belanghebbenden.

In de totstandkoming van het akkoord kon bijvoorbeeld de tabaksindustrie weg van de onderhandelingsstafel worden gehouden. Dat lukte niet met de alcoholindustrie die kenmerkend een krachtigere politieke lobby heeft en/of op minder morele weerstand stuit in vergelijking tot de tabaksindustrie. Tegen de laatste lopen in Nederland juridische processen met als inzet het strafbaar maken van de tabaksindustrie. Vanwege het voorgaande was het voorspelbaar dat de maatregelen tegen het roken (nog meer beperken van rookplekken op het werk en in publieke ruimten), veel doortastender zijn dan tegen alcoholconsumptie. Zo haalden de voorstellen om alcoholac-

cijs te verhogen het niet. Hetzelfde geldt voor de suikertaks die de suikerconsumptie moest reduceren.

Gevolgen

Het succes van commerciële belangen om verschillende voorgenomen maatregelen in het Nationale Preventieakkoord te mitigeren, te verzwakken, is niet zonder gevolgen gebleven. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) becijferde dat maatregelen op het gebied van roken de doelen van het Nationaal Preventieakkoord veel meer in zicht brachten, dan die ten aanzien van alcohol. Sterker, het RIVM plaatste geen getuigenis van doeltreffendheid van het Nationaal Preventieakkoord. Toch is er een lichtpuntje. Het RIVM gaat jaarlijks de balans opmaken tussen doelen en resultaten. Meten is weten. Dat kan een *trigger* zijn voor maatschappelijk debat en mogelijk groter draagvlak voor waar nodig doortastendere maatregelen. Het Nationaal Preventieakkoord zou ook qua inspiratie in het hele Koninkrijk der Nederlanden een positief effect kunnen hebben. Met een gezondheidstoestand en levensverwachting van de bevolking op de eilanden die relatief slechter is dan die in Nederland heeft gezondheidsbevordering en ziektepreventie zelfs een grotere urgentie. Er kan qua voorbeeld en expertise voordeel worden gehaald bij het Nationaal Preventieakkoord. Intentie, initiatief en visie zijn daartoe onmisbaar.

Sociaal

Verlichting kerstdorp WEB vanavond ontstoken

ORANJESTAD — Wat hebben een cunucuhuisje, de vuurtoren en een snoepwinkel te maken met een water- en energiebedrijf? Dat kan de bevolking vanavond ontdekken tijdens het ontsteken van de verlichting van het kerstdorp bij de ingang van WEB om 19.30 uur.

Elk jaar is het versieren van huizen met kerstverlichting een groot aspect van de Arubaanse cultuur geworden tijdens de eindejaarsperiode. Omdat de Arubaanse bevolking kerstverlichting zo waardeert, heeft een groep werknemers bij WEB Aruba het initiatief genomen om een klein dorp vlak voor de entree van WEB te bouwen. Met het thema 'Village' hebben de werknemers een slee geplaatst waar bezoekers een leuke foto kunnen nemen.

WEB wil de Arubaanse gemeenschap uitnodigen om even de tijd te nemen om

samen met familie en vrienden van de gezellige sfeer en kerstmuziek te komen genieten. Om 19.30 uur wordt het kerstdorp verlicht om zo het

begin van de kerstperiode bij WEB in te luiden. Tussen 20.00 en 22.00 uur zal Gaita Las Unicas voor een lekkere kerstsfeer zorgen.

Voor meer informatie of om eventueel vragen te stellen check de Facebookpagina WEB Aruba.

Kerkdiensten
Protestantse Gemeente

Sunday 8.30 – 9.30

Worship service in English at Seroe Colorado Community Church. The service is informal and the dresscode is “come as you are”.

Zondag 10.30 – 11.40

Eredienst in het kerkgebouw aan Wilhelminastraat 1; mensen van alle gezindten zijn welkom. Zingen en toepassing van de Bijbel staan centraal. De voertaal is Nederlands, met een korte samenvatting in het Engels. Er is een aparte ruimte met uitleg voor kinderen tot 12 jaar, en een crèche voor de kleinsten. Na de dienst praten mensen gezellig na in onze koffiekamer.

Dresscode is “island elegance”.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
4 Centro Medico	584-5794	minderjarigen	588-1010
Aloë	584-4606	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Central	585-1965	en zorg voor stroke	567-7004
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

ZONDAG			
25 NOVEMBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 37 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	36°	26 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:43	18:11	10 v/d 10	

ZONDAGAVOND			
Bewolkt met wind vanuit het Oostnoordoost tussen 24 en 35 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	30°	24 km/u	25%
Maansopgang	Maansondergang		
20:48	09:59		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Zondag, 25 nov '18
Freewinds – Dept. **** – 23.15
Maandag, 26 nov '18
Carnival Sunshine 13.00 – 22.00
Dinsdag, 27 nov '18
Navigator Of The Seas 08.00 – 23.59 Norwegian Dawn 08.00 – 20.00 Britannia 08.00 – 18.00
Woensdag, 28 nov '18
Zuiderdam 13.00 – 23.00 Monarch 08.00 – 15.30 Freewinds 06.00 – ****

Dienstdoende huisartsen Weekenddienst
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 24 nov. 2018 – Dr. v. Trigt 25 nov. 2018 - Dr. Velasquez
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas 24 & 25 nov. 2018 - Dr. Ramautar
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica 4 Centro Medico 584-5794
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Oduber 582-1780

BVN			
15:05 Bommetje!	18:00 VRT Journaal		
15:55 Sesamstraat	18:55 NOS Studio Sport		
16:10 W817	Eredivisie		
16:30 W817	NOS Journaal		
16:45 Willem Wever	Weerbericht Europa/Afrika		
17:05 Het Sinterklaasjournaal	Kalmte kan u redden		
17:20 EenVandaag	Danny in de buitenwijken		
17:45 Kook mee met MAX	Nieuwsuur		
18:00 VRT Journaal	Weerbericht Amerika/Caribiën		
18:30 Over eten	22:05		
19:20 Rail Away	22:15 Draadstaal		
19:45 NOS Journaal	22:40 Anita wordt Opgenomen		
20:04 Weerbericht Europa/Afrika	23:30 De Kist		
20:10 De TV kijker van het jaar			
20:55 Sanne Wallis de Show	maandag 26 november		
21:30 Nieuwsuur	0:00 VRT Journaal		
22:00 Weerbericht Amerika/Caribiën	0:30 De Zevende Dag		
22:05 NOS Studio Sport	Buitenhof		
Eredivisie	3:25 VPRO Boeken		
22:55 NOS Studio Sport	4:00 NOS Journaal		
23:20 De Kist	4:05 Podium Witterman		
23:50 Iedereen beroemd compilatie	5:05 Het Sinterklaasjournaal		
	5:20 Nederland Zingt op Zondag		
	6:00 VRT Journaal		
zondag 25 november	6:55 NOS Studio Sport		
0:00 VRT Journaal	Eredivisie		
0:30 Genaaid	NOS Journaal		
1:15 Typisch Bloemenbuurt	7:45 Weerbericht Europa/Afrika		
1:45 BinnensteBuiten	8:00 Kalmte kan u redden		
2:10 MAX Geheugentrainer	8:05 Danny in de buitenwijken		
2:25 Tijd voor MAX	8:55 Nieuwsuur		
3:05 Bommetje!	9:40 Weerbericht Amerika/Caribiën		
3:55 Sesamstraat	10:05 Draadstaal		
4:10 W817	10:15 Anita wordt Opgenomen		
4:30 W817	10:40 De Kist		
4:45 Willem Wever	11:30 VRT Journaal		
5:05 Het Sinterklaasjournaal	12:00 Typisch		
5:20 EenVandaag	12:30 Blauw Bloed		
5:45 Kook mee met MAX	12:55 Het Leven is een Jurk		
6:00 VRT Journaal	13:30 NOS Journaal		
6:30 Over eten	14:05 Voor de vorm		
7:20 Rail Away	14:20 Fryslân DOK		
7:45 NOS Journaal	14:45 Sesamstraat		
8:04 Weerbericht Europa/Afrika	15:15 Het Klokhuis		
8:10 De TV kijker van het jaar	15:30 Checkpoint		
8:55 Sanne Wallis de Show	15:45 NOS Jeugdjournaal		
9:30 Nieuwsuur	16:15 Blokken		
10:00 Weerbericht Amerika/Caribiën	16:20 Thuis		
	16:45 Het Sinterklaasjournaal		
10:05 NOS Studio Sport	16:45 EenVandaag		
Eredivisie	17:10 Dagelijkse Kost		
10:55 NOS Studio Sport	17:20 VRT Journaal		
11:20 De Kist	17:45 De Wereld Draait Door		
11:50 Iedereen beroemd compilatie	18:00 NOS Journaal		
	18:45 Weerbericht Europa/Afrika		
12:00 VRT Journaal	19:35 Boer zoekt Vrouw		
12:30 De Zevende Dag	20:00 Buurman wat doet u nu?		
14:30 Buitenhof	20:05 Nieuwsuur		
15:25 VPRO Boeken	20:55 Weerbericht Amerika/Caribiën		
16:00 NOS Journaal	22:20 3 Op Reis		
16:05 Podium Witterman	23:00 Pauw		
17:05 Het Sinterklaasjournaal	23:55 Iedereen beroemd		
17:20 Nederland Zingt op Zondag			

COLOFON	
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez rlejeuz@amigoe.com (advertentie)
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie: Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement)
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Mirte de Rozario Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Verkoop Algemeen: Calisa Roosberg croosberg@amigoe.com Stephanie Bislip sbislip@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
AOS Magazine, Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

2 leden dienen ontslag in

ARC vraagt aanhouding wetsvoorstel MFK

WILLEMSTAD — De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) verzoekt de Staten om een initiatiefwetsvoorstel van de MFK-fractie om de onderzoeksbevoegdheden van het orgaan uit te breiden, niet in behandeling te nemen. Dit staat vermeld in een brief van ARC-voorzitter Miroslava Wedervoort aan de Staten.

De brief van de ARC komt op een moment dat er heel wat speelt achter de schermen bij het Hoge College van Staat. Diverse bronnen hebben bevestigd dat twee personen die zitting hebben in het college, lid Dieudonné van der Veen en plaatsvervangend lid Cydel Sint Jacobs, vorige maand hun ontslag hebben ingediend.

In een reactie benadrukt ARC-secretaris Shanella Cathalina dat het orgaan op dit moment niet mank is. “Wij functioneren normaal. Er is geen sprake van een zorgelijke situatie. Je moet er ook rekening mee houden dat wij nog een extra plaatsvervangend lid hebben. Dus de ARC functioneert op dit moment gewoon.”

Bronnen, die niet met naam en toenaam genoemd wisten te worden uit angst om de ARC openlijk in diskrediet te brengen, gaven vochtend aan dat zowel Van der Veen als Sint Jacobs niet te spreken zou zijn over het functioneren van het college. Maar Cathalina benadrukt tegenover de *Amigoe* dat beiden hebben aangegeven om persoonlijke redenen ontslag te hebben genomen.

De ARC was de voorbije maanden veelvuldig in het nieuws. Dit had vooral te

maken met de wens van de Staten om een onderzoek te laten uitvoeren bij telecom-bedrijf UTS, maar de rechter stelde zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, tot zelfs in cassatie, dat de ARC niet bevoegd was tot een onderzoek bij UTS.

MFK-voorstel

De politiek was niet te spreken over de gang van zaken en hamerde op het belang van wetgeving om de ARC toch in staat te stellen om onderzoeken bij overheids-nv's zoals UTS uit te kunnen voeren. De MFK-fractie kwam met een initiatiefvoorstel om dit mogelijk te maken. Dit voorstel is al in de Centrale Commissie van de Staten behandeld, waar het redelijk positief werd benaderd.

Het MFK-voorstel, dat Nederlandse wetgeving als uitgangspunt heeft, moet het mogelijk maken dat de ARC onderzoek doet bij ‘alle rechtspersonen, personen-vennootschappen en natuurlijke personen, die op de één of andere manier bijzondere voordelen van de overheid genieten, ten laste van ‘s Lands kas’. Het gaat hierbij om entiteiten die niet alleen subsidie van de overheid

krijgen, maar ook belastingvoordeel genieten.

Het is de bedoeling dat het wetsvoorstel binnenkort weer op de Statenagenda wordt geplaatst, maar de ARC verzoekt de Staten in de eerdergenoemde brief om de behandeling aan te houden. In de brief wordt gesteld dat het voorstel is besproken met de MFK-fractie en dat is aangegeven dat de rekenkamer zich niet in het voorstel kan vinden. De ARC heeft haar bedenkingen bij het MFK-voorstel om de informatieplicht van de betrokken instanties aan de rekenkamer te verschuiven naar de minister. De minister is als vertegenwoordiger van de aandeelhouder op dit moment volgens het Burgerlijk Wetboek al bevoegd om informatie van de betrokken privaatrechtelijke entiteiten te krijgen. De ARC is voor behoud van de informatieplicht maar met een expliciete meewerkingsplicht, met een bestuurlijke sanctie, mocht de betrokken instantie geen medewerking verlenen. De ARC is van mening dat zij onbelemmerd, zonder tussenkomst, in staat moet zijn om haar werkzaamheden uit te kunnen voeren. De ARC geeft ook aan dat zij op dit moment bezig is met een eigen wetsaanpassing, waarin het MFK-voorstel gedeeltelijk opgenomen zal worden. Het college is voornemens om het wetsvoorstel eind maart 2019 aan de regering aan te bieden.

Leerkrachten eisen erkenning mentorwerk

Docenten VSBO St. Jozef leggen werk neer

Foto: Eidel Sambo

De docenten eisen erkenning voor het mentorwerk dat ze verrichten.

WILLEMSTAD — Leerkrachten van VSBO St. Jozef in Otrobanda hebben gisterochtend de poort van de school geblokkeerd omdat ze ontevreden zijn over hun juridische positie.

Vorige week vrijdag werden de docenten al bijeengeroepen. In een bericht dat via WhatsApp onder de werknemers werd verspreid, staat dat ze vanaf oktober hebben besloten om hun rol als mentor niet langer uit te voeren, omdat dit niet onder de juridische positie van de leerkrachten valt. “Voor wat betreft onze salariering worden we onrechtvaardig behandeld.” Een leidinggevende liet vorige week al weten dat de mogelijkheid bestond dat ze tot een staking zouden overgaan.

Het Rooms Katholiek Centraal Schoolbestuur (RKCS) werd op 24 september jl. al aangeschreven over deze kwestie. In de brief stelden zij dat ze als schaal A-docenten niet betaald of erkend worden voor hun extra werkzaamheden zoals ‘mentorwerk’, wat volgens hen onder de werkzaamheden van een schaal B-docent valt.

De docenten baseren zich op het document ‘Functiebeschrijvingen voorbereidend secundair beroepsonderwijs’. Dit werk is in december 2014

Minister Zita Jesus-Leito van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning was vanochtend aanwezig bij de staking omdat minister Marilyn Alcalá-Wallé van Onderwijs uitlandig is.

opgesteld door Deloitte in opdracht van de overheid. In dit document staat omschreven wat de taken van iedere werknemer in het onderwijs zijn conform hun functie. Er is onder meer een omschrijving opgenomen van zowel docenten in schaal A als in schaal B. “De mentorwerkzaamheden vallen onder de B-werkzaamheden, niet onder de A-werkzaamheden”,

bepleitten de docenten. De documenten voor wat betreft de rechtspositie van de werknemers van de school zijn volgens hen bekend bij de betrokken partijen, maar de overheid noch het RKCS past deze regels toe. RKCS-directeur Lisette van Lamoen-Garmers was gisterochtend niet bereikbaar voor commentaar vanwege een vergadering.

Drijvende dokken operationeel

WILLEMSTAD — De beide drijvende dokken van Damen Shiprepair Curaçao (DSCu) zijn sinds donderdag operationeel. Dat laat het bedrijf in een persbericht weten. Vorige week werden de dokken op hun plek gelegd, waarna er getest werd. Beide pieren arriveerden op 30 april op Curaçao en vormen een onderdeel van een groter investeringsprogramma.

Reeds 15 personen opgepakt voor uitzitten straf in Nederland

WILLEMSTAD — Vijftien personen die hun opgelegde gevangenisstraf in Nederland moeten uitzitten, zijn daarvoor dit jaar aangehouden op Curaçao. Dat meldt de woordvoerder van het Openbaar Ministerie, Norman Serphos.

De aanhoudingen werden verricht door de Divisie Georganiseerde Criminaliteit (DGC) van het Korps Politie Curaçao, in samenwerking met het Openbaar Ministerie Curaçao, Fast NL (Fugitive Active Search Teams Nederland), het Landelijk Parket van het OM in Zwolle

en de Nederlandse politie.

In opdracht van het lokale OM werden gisterochtend twee personen aangehouden op de Veerisweg en in de wijk Kura Piedra. Zij zullen naar Nederland worden overgebracht voor de straf die ze nog moeten uitzitten. Hiermee komt het totaal op vijftien. Enerzijds gaat het om tbs'ers (terbeschikkingstelling van de overheid) die na hun verlof niet terugkeerden naar Nederland, anderzijds om ontsnapte gedetineerden of veroordeelden die nog meer dan 300 dagen gevangenisstraf in Nederland moeten uitzitten.

Personeel SSC legt werk 1 dag neer

WILLEMSTAD — De meerderheid van de werknemers van Stichting Studiefinanciering Curaçao (SSC) heeft donderdag het werk neergelegd wegens onvrede over onder andere hun collectieve arbeidsovereenkomst (cao). Dat meldt STSK-voorzitter Lutson Lucas.

De werknemers verzamelden zich gisterochtend bij de sede van de vakbond voor niet-onderwijzend personeel omdat ze ontevreden zijn over twee zaken. Lucas legt

desgevraagd uit dat het gaat om de heersende onduidelijkheid over de uitbetaling van de bonus bij een positieve eindbeoordeling en over de cao. “We zijn al anderhalf jaar bezig met SSC om tot een cao te komen. Op een gegeven moment maakte de Raad van Commissarissen (RvC) bekend dat er een nieuw raamwerk zou komen en dat we geduld moesten hebben, maar er is nooit iets van terechtgekomen. We eisen daarom duidelijkheid over dit proces.” De korte staking heeft er toe geleid dat de vakbond

Onmiddellijk verkoopverbod voor Pure Ice

WILLEMSTAD — De bedrijfsactiviteiten van ijsfabriek Pure Ice zijn per direct gestaakt nadat inspecteurs van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) en het ministerie van Economische Ontwikkeling tijdens een controle een onhygiënische situatie aantrouwen. Zo woonden werknemers maar ook een pad in de bedrijfsruimte.

Het GMN-ministerie heeft consumenten en ondernemers direct gewaarschuwd om de ijsblokken van Pure Ice niet te kopen noch te verkopen. Volgens de inspecteurs van de afdeling Technische Hygiënezorg (THZ) is het onverantwoord om het

ijs te verkopen en te consumeren. Daarnaast was het bedrijf niet geregistreerd bij het GMN-ministerie. Dit betekent dat het bedrijf nooit is gecontroleerd op het naleven van de hygiënevereisten door het ministerie. Volgens Sirving Keli, sectordirecteur Gezondheid, controleert het ministerie bij de uitgifte van vergunningen de hygiëne en de processen zodat de producten veilig zijn voor menselijke consumptie. Deze controle is gebaseerd op de warenwetverordening en gebeurt voordat een bedrijf kan beginnen met het verkopen van zijn eet- en drinkwaren. “Wij zijn niet geraadpleegd, dus dat betekent dat er geen vergunningsproces op gang is gezet.”

Volgens Keli was de gehele situatie van de fabriek onhygiënisch. “Het was dermate onhygiënisch dat je geen greep hebt op hetgeen wordt geproduceerd en of dit wel of niet geschikt is voor consumptie. Het was een combinatie van zaken. Het is onmogelijk om een bedrijfsruimte met een woonruimte te mengen. Daarnaast moet alles schoon zijn. Ook de processen, zodat je de kwaliteit van het product redelijkerwijs kunt garanderen.” Het GMN-ministerie heeft de zaak in onderzoek. Consumenten die de zakken ijs in hun bezit hebben, wordt geadviseerd om deze terug te brengen of weg te gooien. Ook het ijs in de fabriek is in beslag genomen om vernietigd te worden.

Het regent muziekprijzen

WILLEMSTAD — De associatie van muzikanten en artiesten, Amak, heeft donderdag haar jaarlijkse muziekprijzen uitgereikt. Zo kregen bestuursleden van het eerste uur Boy Dap en Jose Rosales een erkenning uitgereikt. Een nabestaande van wijlen Erquimides Fermin nam de erkenning namens hem in ontvangst.

De prijsuitreiking in het kader van de Dag van de Muziek vond plaats bij winkelcentrum Sambil. De Pen di Mérito ging naar Sherwin ‘Pincho’ Anita en Enrico Henriques. Pincho draait al veertig jaar mee in de Curaçaose entertainment. Zo heeft hij verschillende tambú-composities op zijn naam staan en heeft hij een eigen tambú-groep. Henriques is pianist, componist en arrangeur.

Bachata-zanger Ephrem J viel in de prijzen omdat hij internationaal faam maakt. Verder werd Grup Ruta uit-

Foto: Eidel Sambo

Boy Dap (2e rechts) neemt zijn prijs in ontvangst uit handen van Manfred Gomes van Amak.

geroepen tot Tambú-groep van het jaar. De beste entertainment band van 2018 is Dolce Band. In de categorie comeback wonnen Forsa Dos en Classic XD. Zanger Ashley Rooi van Classic

XD werd uitgeroepen tot beste comeback zanger. Zijn lied ‘Ik Alleen’ werd door de jury beoordeeld als het beste comebacklied van dit jaar. De populaire band ERA werd uitgeroepen tot

de beste band van 2018. Zanger Clinton Hato viel dubbel in de prijzen. Hij ging ervandoor met de titel ‘beste zanger van 2018’ en ‘lied van het jaar’ voor zijn nummer ‘Kon a bai’.

Leeftijd alcoholconsumptie omhoog

PHILIPSBURG — Bedrijven op St. Maarten mogen niet langer alcohol verkopen of serveren aan tieners onder de achttien jaar, dankzij de unanieme goedkeuring in het parlement van een wijziging van de vergunningswet om de wettelijke leeftijd voor alcoholconsumptie op St. Maarten te verhogen van zestien naar achttien jaar.

Het aannemen van de wet corrigeert een discrepantie die sinds 2015 bestond tussen het Wetboek van Strafrecht en de overeenkomstige wetgeving. Hoewel het strafwetboek, dat in 2015 in werking trad, de verkoop en het serveren van alcoholische dranken aan personen onder de achttien jaar verbiedt, werd de corresponderende wetgeving (vergunningsverordening artikel 50, tweede lid) om de verkoop van alcoholische dranken aan minderjarige drinkers te verbieden niet aangepast. De wet zal pas van kracht worden na ondertekening door Stuart Johnson, minister van Toerisme, Economische Zaken, Transport en Telecommunicatie (TEATT) en gouverneur Eugene Holiday, die het wetsontwerp nog in ontvangst moet nemen. De gewijzigde wet voorziet ook in een maximum straf van zes maanden of een boete van 10.000 gulden voor personen die de wet overtreden. Dit zou moeten dienen als een afschrikmiddel voor mensen die denken dat het

‘cool’ is om alcohol aan minderjarigen te serveren of te verkopen, hield de indiener van de ontwerplandsverordening, Silveria Jacobs (NA), haar collega-Statenvolledigheidsleden voor. Ze zei ook niet te verwachten dat de inwerking-treding ervan ‘extra werk’ met zich meebrengt voor de politie, aangezien TEATT-inspecteurs verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van regelmatige controles in bars en restaurants, en benadrukte dat de wetswijziging vooral bedoeld is als een afschrikmiddel. “De straffen voor iemand die willens en wetens de wet overtreedt en alcoholische dranken verkoopt aan minderjarigen, die op hun beurt vanwege dronkenschap komen te overlijden of de dood van anderen veroorzaken, moeten nog strenger worden”, benadrukte ze. Ze wees erop dat administratieve sancties zoals boetes, tijdelijke sluitingen en in-trekking van vergunningen al worden toegepast in dergelijke gevallen.

Ze benadrukte tevens dat onderzoek aantoonde dat drinken voor tieners schadelijker is dan voor volwassenen omdat hun hersenen nog in ontwikkeling zijn. Drinken tijdens de kritieke groeiperiode tussen de puberteit en jongvolwassenheid kan levenslange schade aan de hersenfuncties veroorzaken, vooral met betrekking tot het geheugen, de motoriek (bewegingsvermogen) en de coördinatie.

Grote belangstelling voor aankomst Sinterklaas

KRALENDIJK — Sinterklaas is op Bonaire aangekomen. De goedheiligman kwam vanochtend per boot op het eiland aan, waar een grote menigte kinderen en ouders hem trakteerde op een warm onthaal.

Sinterklaas liet zich vergezellen door ongeveer twintig Zwarte Pieten die de aanwezige kinderen met muziek, grappen en grollen vermaakten. De Sint had voor de gelegenheid zijn regenboog- en roetveegpieten in Spanje achtergelaten. De plechtige maar uitbundige stoet trok onder grote

belangstelling van het toegestroomde publiek door

Kralendijk naar een plein in de nabijheid van de kerk

Foto's: Wim Bameijn

waar Sinterklaas, omringd door zijn Pieten, de kinderen

toesprak en kennis nam van hun wensen.

Werkbezoek Rijna

BONAIRE — Gezaghebber Edison Rijna keert vanavond terug van een werkbezoek aan Den Haag waar hij heeft kennisgemaakt met staatssecretaris Tamara van Ark van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Tijdens zijn bezoek aan Europees Nederland heeft Rijna ook contact gehad met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de reis van prinses Beatrix naar het eiland. De voormalige koningin arriveert volgende week woensdag op Bonaire voor een bezoek van vier dagen. Zij geeft hiermee gevolg aan een uitnodiging van natuurorganisatie Stinapa. Tijdens haar verblijf op Bonaire bezoekt de prinses onder meer het nationale park Washington Slagbaai. Ook gaat ze een kijkje nemen op de Strea Brianteschool voor kinderen met leer- of gedragsproblemen. De school won eerder dit jaar de hoogste prijs op het eerste Caribisch Unicef Kinderrechten Filmfestival met een inzending over de gevolgen van pestgedrag. Prinses Beatrix gaat deze korte film samen met de jonge makers bekijken om daarna met hen in gesprek te gaan.

Foto: Nico van der Ven

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:

Fundacion Aruba Limpi 583-8383

Macuto di Compras		Supermarket/ Minimarket									
		Win Lee S.M.	Yuxia S.M.	Kang Ming S.M.	Lin Sheng S.M.	Morning Hua S.M.	Bon Dia S.M.	Springfield S.M.	Brazil Food Center S.M.	Johnson's S.M.	Lago Heights F.C. S. Nic.
		O'stad	O'stad	Dakota	O'stad	Paradera	Cumana	San. Nic.	Brazil	S. Nic.	S. Nic.
Producto	Cont.	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo	excl.bbo
Petroleum jelly- Vaseline	7.5 oz.	7.00	7.18	6.75	7.95	7.00	7.25	6.95		7.15	6.50
Desinfectant-Discilin	28 fl oz.	3.75	3.04	3.60	3.35	2.99	3.20	3.75		3.04	3.30
Insecticide-Bop	400 ml.	7.50	6.70	7.30	7.50	6.75	7.10	6.95	7.25	6.33	6.25
Suffed olives-Roland	7 oz.		3.76			4.30	3.80	3.85	4.55	3.73	4.60
Chips, Nachos-Doritos	7 oz.	7.25	6.75	7.25	7.26	6.40	7.25	6.25	6.75	6.99	7.15
Chips- Funyuns, onion rings	5.75 oz.	6.50	6.50	6.75	6.50	6.15	6.50	6.25	6.75	6.14	6.30
Peanut butter- Planters creamy	18 oz.		8.93			9.05	8.99	9.30		8.88	9.40
Chocolate spread- Hazella, Hazelnut	350 gr.	4.50	4.50	4.08	4.76	4.35		4.55		4.18	
Wortel jumbo	kg.	3.25	3.95	4.50				3.50		3.15	
Banana	st.	1.00	0.99	1.00	1.00	0.99	0.90	1.00	1.00	1.05	1.00
Pampuna	kg.	3.50	3.50			3.50	4.95			4.75	3.50
Powderd sugar-Florida crystals	2 lb.	3.85			4.25	3.95	3.95	4.25	3.95		4.20
Sweetener- Splenda	50 packets	6.25	6.90	6.95		6.30	6.75			5.87	6.50
Pancemeel- Harry	280 gr.		3.20	3.15	3.25	2.75	3.25	3.10	3.10	2.90	3.00
Tuna fish-Roland, light tuna chunks in oil	7 oz.	3.65	3.65	3.85	3.80	3.70	3.70	4.40			3.85
White crab meat-Roland	6 oz.	6.99	6.75		7.25	6.55	6.60	6.95		6.16	
Oats avena instantanea-Quaker	500 gr.	5.50	5.54	5.85	5.75	5.55		5.70	5.65	5.45	5.80
Pineapple slices-Libby's	20 oz.	3.50	3.80	4.25	3.60	3.50		4.25	3.75	3.98	4.20
Pineapple slices-Del Monte	8 oz.	2.65	2.65	2.70	2.75	2.65			2.60	2.51	2.85
Fruit cocktail- Del Monte lite fruit cocktail	16 fl.oz.	4.85	4.83		5.15	5.25	4.85	5.45		4.82	5.00
Fruit cocktail-Libby's	432 gr.	3.95	4.13	4.50	4.50	4.15	4.20	4.35		4.12	4.35
Corned beef - Libby's	340 gr.	6.15		6.15	6.25			6.15	6.25		6.50
Vienna sausage - Libby's	4.6 oz.	1.20	0.99	1.35	1.35	1.29	1.30	1.25	1.15	1.18	1.25
Corned beef hash- Libby's , bleki grandi	15 oz.		6.35	6.75	6.50	6.25	6.30	6.55	6.50	6.33	6.60

ATC, caso, SUPER FOOD

PAIRS WITH Christmas Lights & Holidays

With the purchase of each bottle of ROBERT MONDAVI NAPA VALLEY, ROBERT MONDAVI PRIVATE SELECTION OR WOODBRIDGE WINES you can participate to win your Christmas tree including ornaments.

1st Prize: 1 Christmas Tree including ornaments and a case of Robert Mondavi and Woodbridge mixed wines

2nd Prize: 1 case of Woodbridge Wines

To Participate to Win: write your name and number on the back of your receipt and drop this in the Ballot Box.

@ARUBATRADINGCOMPANY

Bonairecursief

Mind your steps

‘Luchthaven’ is voor mij een woord dat drukte, spanning en hectiek oproept. Dat hangt samen met Schiphol Airport, het vliegveld ter grootte van een stad, waar sinds mijn jeugd mijn ver-wegvakanties starten. Lange rijen bij de douanecontrole, steeds nieuwe methodes van selfservice die het traject dat je aflegt makkelijker en sneller moeten maken... Totdat je koffier net een onsje meer weegt en het apparaat dat niet door de vingers kan kijken; totdat je elektronische ticket op je telefoon elke keer wegvalt zodra je ‘m wilt scannen en de toegangspoortjes voor jou (en de rij achter jou) gesloten blijven. De spanning of je bagage erdoorheen komt, of dat je alles open moet maken en je moet verklaren waarom je een koekenpan in je handbagage hebt. Of, wat mij ook een keer is overkomen: aangehouden worden voor een glazen schaal die was gebroken, omdat ik een scherf als een wapen zou kunnen

gebruiken. Riemen, horloges, schoenen, haarspelden, iPad's, telefoons, vloeistoffen, alles moet uit, in, aan, terug en wel heel snel, anders... Wat dat anders is, weten alleen de beveiligers, maar aan hun gezicht te zien zal dat niet zachtzinnig worden uitgevoerd. Niet alleen het vliegveld zelf, maar ook de reis ernaartoe roept spanning op. Is er geen brand in de Schipholtunnel, staan er geen files, rijdt de trein op tijd. Op weg naar het vliegveld zie ik voortdurend het schrikbeeld dat ik door pech onderweg net het vliegtuig mis en moet zien hoe het zonder mij opstijgt. Of, als ik geen pech onderweg heb, dat ik op de airport rijen tegenkom waar ik niet doorheen kom, met onverschillige mensen die je niet voor laten gaan en boos personeel. Of dat ik op een steile loopband sta, op weg naar de vertrekhal, en dat dan iemand zijn wagentje in de stopstand zet aan het einde van de band, waardoor ik een enkelblessure oloop. (Waargebeurd, alleen geen enkelblessure, doordat ik een sprong eroverheen maakte). Mentaal bereid ik me op al die hindernissen voor en probeer me voor te stellen wat ik kan doen om ze te overwinnen. Pas als ik op tijd bij de gate ben beland, ben ik weer

aanspreekbaar, alhoewel nog steeds alert. Hoe anders is dit luchthavengevoel op Flamingo Airport! Aankomen en dan op je gemak in het zonnetje wandelen naar de douane, een bagageband voor jezelf (en de andere mensen uit je vliegtuig). Mensen die elkaar begroeten, een praatje maken en dan rustig naar buiten lopen waar de ophalers met een drankje klaarstaan. Geen wonder dat ik wist dat ik op Bonaire wilde blijven zodra ik uit het vliegtuig stapte! Nog steeds ben ik blij dat ik mijn reis kan starten met een 10-minuten ritje in de auto, zonder ooit vertraging op te lopen, dat ik in kan checken door het laten zien van mijn paspoort, waarna ik een geprinte ticket krijg, dat er geen lange rijen staan, dat ik rustig nog even een drankje buiten kan doen, omdat ik zeker weet dat ik binnen 10 minuten in de vertrekhal sta. Bij de controle staan beveiligingsmensen die geen haast hebben, rustig uitleggen wat wel en niet in de bakjes gedaan moet worden. De bagageband loopt zo traag dat die het Nederlandse tempo van spullen uit en af niet bij zou kunnen houden. En ik loop net zo traag, gewoon omdat hier geen haast is.

Justine Verschoor

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zeggingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Parijs' protest begint met traangas

PARIJS — Al snel nadat de eerste betogers tegen hoge brandstofprijzen in Parijs op pad waren gegaan, heeft de oproerpolitie vanochtend met traangas en waterkanon ordeverstoorders bestookt. Doelwit waren volgens de politie niet in de eerste plaats de in gele hesjes ('gilets jaunes') gestoken demonstranten, maar in het zwart geklede relschoppers en rechts-extremisten.

De onregeligheden braken uit bij een versperring van de politie op de Champs-Élysées. Volgens de minister van Binnenlandse Zaken, Christophe Castaner, zijn ze uitgelokt "door extreemrechtse ophitsers die naar de oproep van Marine Le Pen hebben geluisterd". Le Pen had om een betoging op de Champs-Élysées aangedrongen. Ze leidt het populistische Rassemblement National (Nationaal Samenwerkingsverbond) dat zich ook keert tegen verhoging van heffingen, accijnzen en belastingen die de regering rechtvaardigt met het klimaat en het milieu. Vandaag betogen tienduizenden 'gilets jaunes' tegen de hogere accijnzen op benzine en diesel die de Franse regering van president Macron doorvoert, naar eigen zeggen om het autogebruik terug te dringen. Volgens 'de gele hesjes' is het weer een extra belasting die vooral mensen met lage inkomens treft.

De protestbeweging 'gilets jaunes' is vrijwel ongeorganiseerd en op sociale media ontstaan. Het is niet zeker dat de betogers zich zaterdag bijvoorbeeld op het Champ de Mars verzamelen, zoals de gemeente heeft aanbevolen. De Parijse politie heeft afzettin-

Foto:AFP

Veel onrust vandaag op de Champs-Élysées door protesten.

gen geplaatst in delen van het stadscentrum waar de gele hesjes in ieder geval

niet mogen demonstreren. Castaner zei rond het middaguur dat er rond 11.00

uur in Parijs 8000 betogers op de been waren en in de rest van het land 23.000.

Halsema: Geen 'boerkaverbod'

AMSTERDAM — Amsterdam gaat geen gevolg geven aan het zogeheten 'boerkaverbod'. De Amsterdamse burgemeester Femke Halsema heeft dat gisteravond gezegd op een bijeenkomst over jeugd en veiligheid in Slotervaart. Een woordvoerder van de burgemeester bevestigt berichtgeving met deze strekking in andere media.

"Laat ik één ding zeggen: de overheid is aan het praten over een boerkaverbod", citeert AT5 haar. "Amsterdam gaat daar geen gevolg aan geven." Ze zegt niet te willen dat vrouwen uit de tram worden gehaald omdat ze een nikab dragen.

De burgemeester legt haar woorden bij monde van haar woordvoerder uit: "De wet moet je natuurlijk volgen, die geldt voor iedereen. Maar ik zal geen prioriteit geven aan de handhaving ervan. Er is schaarste op het gebied van handhaving en daardoor moet ik kiezen waar je prioriteit aan geeft en

dan komt dit wat mij betreft helemaal onderaan." Een meerderheid van de Amsterdamse raad heeft dit standpunt ook al eens eerder ingenomen. Volgens Halsema volgt zij hiermee ook het standpunt van Rotterdam. De Rotterdamse burgemeester Ahmed Aboutaleb heeft zich in het verleden in soortgelijke bewoordingen uitgelaten, stelt Halsema. De fractievoorzitter van Forum voor Democratie Amsterdam, Annabel Nanninga, liet zich op Twitter kritisch uit over de woorden van Halsema. "Zo zo. WEER denkt men in Amsterdam wetten die voor iedereen in Nederland gelden, openlijk te moeten negeren." De Eerste Kamer ging in juni akkoord met een beperkt verbod op gezichtsbedekkende kleding. Daarmee wordt het verboden om gezichtsbedekkende kleding – zoals bivakmutsen, nikabs of integraalhelmen – te dragen in het onderwijs, het openbaar vervoer, ziekenhuizen en overheidsgebouwen.

OM eist cel Syriërs om bijdrage terrorisme

AMSTERDAM — Tegen twee Syrische vluchtelingen heeft de officier van justitie van het Landelijk Parket in Nederland gisteren straffen van negen en zes jaar geëist.

De twee worden ervan verdacht in Syrië actief te zijn geweest voor terroristische organisaties als Jabath al-Nusra en Islamitische Staat (IS). Het Openbaar Ministerie verdenkt ze ook van het smokkelen van ten minste één andere Syriër naar Nederland. Er zijn geen aanwijzingen dat de twee zich in Nederland met terroristische activiteiten hebben be-

ziggehouden. De twee waren in 2015 naar Nederland gekomen. In 2017 meldt de AIVD over de sympathieën van de twee. Ook zou de oudste, een nu 27-jarige man, een hennepkwerker hebben in zijn huis in Oosterhout. Die wordt daadwerkelijk aangetroffen. In zijn telefoon worden vervolgens chat-berichten en foto's gevonden die erop duiden

dat hij betrokken zou zijn geweest bij terrorisme in Syrië, stelt het OM. De man zou sluipschutter zijn geweest en zeker veertien mensen gedood hebben. Ook in de telefoon van de andere man worden dergelijke berichten gevonden.

De twee worden opnieuw aangehouden, vlak nadat ze behulpzaam zijn geweest bij het naar Nederland halen van een andere Syriër.

De uitspraak is op 7 december.

Actievoerders Greenpeace tegen palmolie opgepakt

ROTTERDAM — Drie Nederlandse actievoerders van Greenpeace zijn vanochtend opgepakt door de politie. Ze probeerden te verhinderen dat een vrachtschip met palmolie kon aanmeren bij een terminal in het Rotterdamse havengebied. Na de aanhouding beëindigde de milieuorganisatie de actie bij de Stolt Tenacity.

De actievoerders hadden zich met touwen vastgebonden aan de wand van het schip. Daardoor kon het schip niet worden vastge-

maakt in de haven.

Greenpeace protesteerde tegen de invoer van palmolieproducten door Wilmar,

volgens de organisatie 's werelds grootste handelaar in palmolie. Vorige week beklommen zes actievoerders in Gibraltar hetzelfde schip, waardoor twee dagen opont-houd ontstond.

De actievoerders willen dat Mondelē, maker van Oreokoekjes, geen palmolie van Wilmar meer gebruikt. Wilmar verhandelt volgens Greenpeace palmolie van 18 van de 25 producenten die betrokken zijn bij de kap en het platbranden van regenwoud. "Het kleine koekje Oreo is een grootverbruiker van palmolie", zegt campagneleider Andy Palmen.

Wilmar zegt teleurgesteld te zijn dat Greenpeace voor publiciteitsacties kiest, in plaats van constructief mee te werken aan pragmatische oplossingen voor de hele palmolie-industrie. Volgens Wilmar is de productie van palmolie veel efficiënter en minder milieubelastend dan koolzaadolie of sojaolie.

Havenbedrijf Rotterdam keurt het af dat actievoerders de veiligheid in de haven in gevaar brengen.

Onderzoek huis schietpartij Enschede afgerond

ENSCHEDA — De politie heeft gisteren het onderzoek in het pand in Enschede afgerond, waar vorige week dinsdag vier dode mannen werden gevonden. Tachtig rechercheurs onderzoeken de schietpartij waardoor de vier de dood vonden.

Aandacht in het opsporingsprogramma *Opsporing Verzocht* heeft inmiddels vijftien tips opgeleverd, die worden onderzocht. De politie heeft echter nog steeds veel vragen over wat het viertal deed in het pand aan de Van Leeuwenhoekstraat en waarom ze zijn doodgeschoten. De politie vraagt

Opnieuw rellen in Charleroi

CHARLEROI — Voor de tweede achtereenvolgende nacht zijn in het Belgische Charleroi protesten tegen hoge brandstofprijzen uitgelopen op onregeligheden. Volgens de politie is het op het Jules Hiérnauxplein, rond het Marsupilami-standbeeld, door toedoen van circa honderd relschoppers in de afgelopen nacht uit de hand gelopen.

Leden van de oproerpolitie raakten gewond bij wat een politiewoordvoerder een veldslag noemde. Tal van relschoppers gingen over tot plundering van winkels in de omgeving. Het standbeeld bleef gespaard, maar er is veel schade aangericht rond het plein. De politie had uiteindelijk met assistentie van collega's uit Antwerpen, die ter versterking waren op-

geroepen, en de inzet van een waterkanon de situatie rond 04.00 uur weer onder controle. Er zijn vijf arrestaties verricht, meldde de krant *Le Soir*.

In verscheidene plaatsen in Wallonië waren gisteren protesten tegen de hoge brandstofprijzen. Daarbij droegen de betogers gele hesjes. Dat is in navolging van de Franse demonstranten, de 'gilets jaunes' (gele hesjes), die vandaag hun tweede grote nationale protestdag ditmaal in Parijs wilden houden. De autosnelweg van Brussel naar Mons en Parijs was gisteravond in de provincie Henegouwen geblokkeerd, meldde persbureau *Belga*. 's Ochtends was de blokkade opgeheven. De Belgische gele hesjes willen komende week in Brussel gaan betogen.

Leider Pakistaans protest tegen Wilders vast

LAHORE — De Pakistaanse politie heeft de radicale moslimgeestelijke Khadim Hussain Rizvi opgepakt. Zijn zoon zei dat de geestelijke is aangehouden in diens madrasa (religieuze school) in de oostelijke stad Lahore.

In de zomer was Rizvi de drijvende kracht achter protestmarsen tegen het plan van Geert Wilders om een cartoonwedstrijd over de profeet Mohammed te houden.

Rizvi is leider van de radicaalislamitische partij Tehreek-e-Labbaik (TLP). Die partij ging ook de straat op nadat de christelijke Asia Bibi eind oktober was vrijgesproken van godslastering. Na de aanhouding van Rizvi raakte de politie in Lahore

slaags met aanhangers van de geestelijk leider. Volgens de politie vielen bij de confrontatie zeker vijf gewonden.

De Pakistaanse krant Dawn meldde dat in de hoofdstad Islamabad ongeveer dertig leden van de TLP zijn aangehouden. Volgens politiebronnen zijn er ook acties tegen TLP-leden bezig in andere Pakistaanse steden. Het is niet bekend waarom de autoriteiten in actie zijn gekomen tegen de radicale moslimpartij. Pakistaanse media wezen erop dat de operatie mogelijk verband houdt met een bijeenkomst waartoe Rizvi heeft opgeroepen. Die TLP-manifestatie is voor morgen gepland in de hoofdstad Islamabad om eer te bewijzen aan een aantal martelaren.

Voorlopig toch homohuwelijk op Bermuda

HAMILTON — Het homohuwelijk wordt voorlopig toch mogelijk op Bermuda. De hoogste rechtbank op het eiland bepaalde dat een eerder door de gouverneur van het Britse eiland ondertekende wet met een verbod onwettelijk is.

Bermuda draaide in februari als eerste westerse land het homohuwelijk terug. Gouverneur John Rankin ondertekende toen de wet waarmee het in mei 2017 ingevoerde homohuwelijk werd afgeschaft. Daarna volgde een uitspraak van

een rechtbank dat de wet illegaal was. Het Openbaar Ministerie ging in beroep maar verloor dat gisteren. De zaak kan nu nog worden aangespannen bij een juridische commissie in Londen. Het parlement had in december in overgrote meerderheid besloten dat het homohuwelijk gestopt moest worden. In een referendum sprak een meerderheid van de kiezers zich daar ook voor uit. Het Britse verzeese gebiedsdeel Bermuda heeft zelfbestuur en een eigen rechtstelsel. Er wonen ruim 65.000 mensen.

'Humanitaire crisis in grensstad Mexico'

Foto:AFP

In Tijuana trekt men aan de noodbel vanwege de humanitaire crisis die is ontstaan.

TIJUANA — Door de toevloed van migranten die naar de Verenigde Staten willen reizen, is een humanitaire crisis ontstaan in de Mexicaanse grensstad Tijuana.

Dat zegt Juan Manuel Gastélum, de burgemeester van Tijuana. Hij vraagt de Verenigde Naties om hulp bij het ver-

strekken van voedsel en andere hulpgoederen aan de migranten. Tegen de krant *El Sol de Tijuana* zei Gastélum dat de stad zelf geen

geld heeft om de immigranten te helpen.

Hij zei dat er inmiddels 4700 vluchtelingen uit Midden-Amerika in Tijuana zijn neergestreken en dat het geven van hulp aan die mensen ongeveer 24.000

euro per dag kost. De meeste Midden-Amerikanen die naar de VS willen uitwijken, proberen via Tijuana naar het noorden te reizen. Tijuana ligt ongeveer 30 kilometer ten zuiden van de Amerikaanse stad San Diego.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Euro

Vlak

AMSTERDAM — De Euro-pese beurzen zijn gisteren zonder grote uitslagen gesloten. Oliebedrijven hadden te maken met een sterke daling van de olieprijsen. Het vooruitzicht op lagere brandstofprijzen zorgde daarentegen juist voor een opleving bij luchtvaartmaatschappijen. De AEX-index op Beursplein 5 eindigde 0,1 lager op 513,85 punten. De MidKap steeg 0,3 procent tot 695,08 punten. De beursgraadmeters in Frankfurt en Parijs klommen tot 0,5 procent. Londen zakte 0,1 procent. Altice Europe sloot opnieuw de rij bij de hoofdfondsen in Amsterdam, met een verlies van 12,5 procent. Het kabel- en telecomconcern raakte donderdag al bijna 12 procent aan beurswaarde kwijt. Grootste stijger was biotechnologiebedrijf Galapagos met een winst van 2,7 procent. De olieprijsen zakten naar de laagste stand van dit jaar op berichten over een recordproductie van Saudi-Arabië. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 6,3 procent tot 51,17 dollar. Brentolie werd 5,8 procent goedkoper en kostte 58,96 dollar per vat. Olie- en gasgigant en zwaar-gewicht op de Amsterdamse beurs Shell verloor 3,4 procent. Ook elders in Europa gingen de grote oliefondsen omlaag. Zo verloren BP en Total tot 1 procent. Bij de middelgrote bedrijven in Amsterdam ging oliedienstverlener SBM Offshore 2,5 procent omlaag. Luchtvaartcombinatie Air France-KLM steeg 2 procent in de MidKap. Branchegenoten als Lufthansa, AIG en easyJet wonnen tot 4 procent.

Wall Street

Omlaag

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren na een verkorte handelsdag met kleine verliezen gesloten. De beurzen waren traditiege-trouw maar een halve dag open op de dag na Thanks-giving, waarop de handel helemaal stillag. Beleggers verwerkten onder meer fors dalende olieprijsen. Verder stonden winkelbedrijven in de belangstelling op koopjesdag Black Friday en in aanloop naar Cyber Monday. De toonaangevende Dow-Jonesindex eindigde 0,7 procent lager op 24.285,95 punten. De breder samengestelde S&P 500 verloor ook 0,7 procent tot 2632,56 punten. Technologiegraad-meter Nasdaq zakte 0,5 procent tot 6938,98 punten. Energiebedrijven hadden last van de dalende olie-prijzen, die zakten naar de laagste standen van het jaar. Berichten over een recordproductie in Saudi-Arabië wakkerden de zorgen over een overaanbod op de oliemarkt opnieuw aan. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 6,6 procent tot 51,04 dollar. Brentolie werd 5,3 procent goedkoper en kostte 59,31 dollar per vat. De oliegiganten Chevron en ExxonMobil zakten tot 3,4 procent.

Luchtvaartmaatschappijen profiteerden juist van het vooruitzicht van lagere brandstofprijzen. Delta Air Lines, United Continental en American Airlines gingen tot 4,5 procent omhoog. De handel verliep erg rustig omdat veel beleggers ervoor kozen om een lang weekeinde te houden. De handelsvolumes waren ongeveer een derde lager dan normaal.

De euro was 1,1333 dollar waard, tegen 1,1352 dollar eerder op de dag bij het sluiten van de Europese beurzen.

Steun containerbedrijven Antwerpen toegestaan

BRUSSEL — Lagere tarieven voor twee uitbaters van containerterminals in de Antwerpse haven hebben groen licht gekregen van de Europese Commissie. Die oordeelt dat er geen sprake was van onrechtmatige staatssteun.

Het Havenbedrijf van Antwerpen had in 2004 de exploitanten PSA Antwerp en Antwerp Gateway concessies verleend voor containeroverslag in het destijds nieuwe Deurgangdock. De afspraken

met een looptijd van 42 jaar waren vergelijkbaar met andere deals, aldus Brussel.

De twee bedrijven moesten jaarlijks een minimumaantal containers overslaan,

maar die doelstelling werd in de periode 2009-2012 niet gehaald. Daarvoor moesten ze een vergoeding betalen aan het havenbedrijf, maar dat stelde zich soepel op waardoor de vergoeding 80 procent lager uitviel.

Na een klacht van een concurrent stelde de Europese Commissie een onderzoek in. Die oordeelt nu dat de

korting met het oog op de economische crisis te verdedigen is, mede omdat ook de overslagverplichtingen voor andere containerterminalbedrijven waren verlaagd.

Verder speelt mee dat de twee bedrijven in een opstartfase verkeerden. De steun is daarom onder marktvoorwaarden verlopen, concludeert Brussel.

BAM bouwt nieuwe stadion Karlsruher SC

Foto: Shutterstock

Het huidige uit 1955 daterende Wildparkstadion wordt gesloopt.

BUNNIK — Het Nederlandse bouwconcern BAM mag het nieuwe stadion van de Duitse voetbalclub Karlsruher SC maken. Met de klus is circa 100 miljoen euro gemoeid.

Het is de bedoeling dat het huidige, uit 1955 daterende, Wildparkstadion in het Zuid-Duitse Karlsruhe wordt gesloopt en er een nieuw complex verrijst.

Dat moet plaats bieden aan meer dan 34.000 toeschouwers met vip-ruimen, clubkantoren en een fanshop. Karlsruher SC speelt tegenwoordig in de

Derde Bundesliga. Beken-de oud-spelers zijn Thomas Hässler, Oliver Kahn en Mehmet Scholl.

Bijzonder aan het project is dat het veld tijdens de werkzaamheden gewoon bespeelbaar moet blijven. Het ontwerp onderscheidt zich door speciale Y-vor-

mige dragers voor de overkapping van de tribunes. Het nieuwe stadion is naar verwachting in 2022 klaar. BAM heeft al de nodige ervaring met voetbalstadions. De afgelopen jaren heeft het Nederlandse concern al vergelijkbare klussen gedaan in Dresden, Mainz en Augsburg.

‘Kortingen Black Friday vaak overdreven’

DEN HAAG — Koopjesjagers die deze Black Friday in Nederland een goede slag hoopten te slaan, moesten goed opletten. Winkeliers adverteren weliswaar met spectaculaire aanbiedingen, maar volgens de Consumentenbond wordt de hoogte van die kortingen vaak schromelijk overdreven.

De belangenclub spreekt van ‘nepaanbiedingen’ waarbij wordt gesjoemeld met van-voor-prijzen. De doorgestreepte prijs zou in werkelijkheid nooit gerekend zijn, waardoor de korting minder hoog is dan die lijkt. Zo wijst de Consumentenbond op een Black Friday-aanbieding voor een stofzuiger bij webwinkel Coolblue, die van 219 euro zou zijn afgeprijsd naar 159 euro. In

werkelijkheid kostte de stofzuiger een week eerder 179 euro. Een woordvoerder van de webwinkel vermoedt dat de te hoge prijs per vergissing op de site is terechtgekomen. Inmiddels is de ‘van-prijs’ weer teruggebracht naar 179 euro. Winkeliers moeten overigens oppassen. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) kan boetes uitdelen aan bedrijven die adverteren met nepkortingen. Daarvan is sprake als winkeliers de ‘van-prijs’ in de drie maanden voorafgaand aan de korting nooit hebben gerekend. “We letten daar scherp op”, zegt een woordvoerder van de ACM “Consumenten kiezen vaak op prijs, dus daar moet geen misleiding zijn.”

Jarige baggeraar Van Oord wordt koninklijk

ROTTERDAM — Baggeraar Van Oord mag zich voortaan koninklijk noemen. Het familiebedrijf uit Rotterdam vierde gisteren zijn 150e verjaardag en kreeg bij die gelegenheid een oorkonde over de nieuwe, koninklijke status van Jaap Smit, commissaris van de Koning in de provincie Zuid-Holland.

Om het predicaat koninklijk te krijgen moeten bedrijven aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo moeten ze mi-

nimaal een eeuw bestaan, meer dan honderd medewerkers in dienst hebben, toonaangevend zijn in hun vakgebied en een goede reputatie hebben. Smit zei ‘trots’ te zijn op Van Oord.

Topman Pieter van Oord noemde het een voorrecht om het predicaat koninklijk te mogen voeren.

“Het is een bekroning op 150 jaar ondernemerschap, durf en doorzettingsvermogen van mijn voorgangers en alle medewerkers nu.”

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

Dutch Caribbean Securities Exchange

Investors' Corner

VERTEX INVESTMENTS

Risico van beleggen en het belang van diversificatie (I)

“Het grootste risico is geen enkel risico nemen.”
Mark Zuckerberg

Wat denkt u wanneer u het woord risicodiversificatie hoort? “Klinkt als een gewichtige term die beleggingsprofessionals graag gebruiken zodat het lijkt alsof ze slim zijn!” – zo reageerde een vriendin van mij toen ik haar deze vraag stelde. Wat denkt u dat het is? Is het iets wat u moeiteloos aan een vriend of familielid zou kunnen uitleggen? Ik weet zeker dat u een slag kunt slaan naar beide afzonderlijke termen. Ik vertrouw erop dat u hen kunt uitleggen of in ieder geval praktijkvoorbeelden kunt geven van wat risico is en ook wat diversificatie, of elk daarvan afgeleid woord (diversificeren, divers), betekent. Combineer deze woorden echter met elkaar en – paf! Onduidelijkheid troef! Welnu, ik wil u vandaag graag meer helderheid geven door in te gaan op risicodiversificatie en de cruciale rol daarvan bij beleggingen. Naar mijn mening is risicodiversificatie een van de belangrijkste concepten in het beleggen, die alle beleggers moeten begrijpen!

Als u zich dus serieus met beleggen wilt gaan bezig houden, of gewoon meer wilt leren over hoe u met beleggen moet beginnen, is dit een concept dat u moet kennen! Lees mijn verhaal verder, laat me u informeren! We zullen kleine stapjes nemen. Laten we eerst elk woord afzonderlijk bekijken, dan zullen we daarna het belang ervan onderzoeken.

Wat komt er in uw hoofd op als u aan risico denkt? Als u een drukke straat oversteeft, bestaat er altijd de mogelijkheid dat er uit het niets een auto tevoorschijn kan komen die u raakt, hoe voorzichtig u ook bent. De mogelijkheid om geraakt te worden door een voertuig is in dit geval het risico. Risico is dus eenvoudigweg de kans dat er iets ongunstigs zal gebeuren.

In de beleggingswereld is het doel voor een belegger om zoveel mogelijk geld te verdienen met het geld dat hij in het begin investeert. Iets gunstigs zou dus zijn dat de belegger een zeer hoog rendement of erg hoge winst behaalt. Iets ongunstigs is dan dat er helemaal niks wordt verdiend of erger nog, dat de

belegger zijn oorspronkelijk geïnvesteerde geld gedeeltelijk of in sommige gevallen zelfs geheel kwijtraakt. Als we het dus over risico's op het gebied van beleggen hebben, bedoelen we de kans dat de belegger geen geld verdient of de kans dat de belegger minder verdient dan hij gewild of verwacht had, of erger nog: de mogelijkheid dat de belegger zelfs zijn ingelegde geld verliest.

Hoe groter de kans op een ongunstige gebeurtenis – minder verdienen dan u gewild had – hoe groter het beleggingsrisico, zo zeggen we. Laten we eens teruggaan naar ons praktijkvoorbeeld. De mogelijkheid – of het risico – om te worden geraakt door een auto en zwaargewond te raken, kan groot of klein zijn afhankelijk van hoe goed u de straat oversteeft, niet waar? Als u het zebrapad hebt gebruikt, hebt gekeken of er auto's aankwamen, hebt gewacht totdat duidelijk was dat de bestuurders van de auto's u hebben gezien en vervolgens pas overgestoken bent nadat de bestuurders zijn gestopt om u voor te laten gaan – dan is het risico om geraakt te worden door een auto erg gering. Maar hoe zit het als u dezelfde drukke weg op bent gerend zonder te controleren of er auto's uw kant op kwamen? Het risico dat u wordt geraakt en ernstig gewond zult raken, is dan vele malen hoger! Op dezelfde manier zijn er beleggingen waarvan de risico's zeer hoog zijn, omdat de belegging de belegger blootstelt aan een grotere kans om zijn aanvankelijk geïnvesteerde geld kwijt te raken.

Nu u weet wat het begrip risico inhoudt, nodig ik u uit om mijn volgende artikel te lezen waarin diversificatie aan bod zal komen en we ons verder zullen verdiepen in het goed begrijpen van het belang van risicodiversificatie bij beleggen.

Volg Investor's Corner voor alles wat u over het Creëren van Rijkdom wilt weten!

Deze editorial wordt door de DCSX in samenwerking met Vertex Investments aan u aangeboden.
Auteur van deze publicatie: Stephanie Shaw CFA, MBA.

NEW YORK

	23-Nov				
DOW JONES	24.285,95	-0,73%	AEX	513,85	-0,05%
S&P 500 INDEX	2.632,56	-0,66%	ARCELORMITTAL	19,94	-3,10%
NASDAQ	6.938,98	-0,48%	AEGON NV	4,92	-0,22%
AMAZON.COM INC	1.502,06	-0,97%	KONINKLUKE AHOL	22,56	0,62%
APPLE INC	172,29	-2,54%	AKZO NOBEL	72,34	0,72%
BAIDU INC-SP ADR	182,61	-0,73%	ASML HOLDING NV	144,50	1,23%
BERKSHIRE HATH-B	207,07	-1,80%	DSM (KONIN)	76,74	0,31%
BOEING COITHE	312,32	-1,58%	HAL TRUST	138,40	0,58%
CITIGROUP INC	61,75	-1,78%	HEINEKEN NV	80,76	0,60%
COCA-COLA CO	49,02	0,60%	ING GROEP NV	10,71	0,32%
COSTCO WHOLESALE	220,06	0,68%	KPN (KONIN) NV	2,38	1,79%
WALT DISNEY CO	112,08	-0,84%	KONINKLUKE PHIL	33,40	0,27%
3D SYSTEMS CORP	12,19	1,16%	RANDSTAD NV	42,05	1,13%
EBAY INC	28,44	0,35%	ROYAL DUTCH SHA	26,00	-3,35%
FACEBOOK INC-A	131,73	-2,29%	TOITOM	7,62	1,22%
GENERAL ELECTRIC	7,57	-3,07%	TOTAL SA	47,59	-3,01%
ALPHABET INC-A	1.030,10	-1,28%	UNILEVER NV-CVA	48,92	0,45%
HP INC	22,51	-0,66%	W.P. STEWART HOL	446,96	0,00%
HOME DEPOT INC	168,85	-0,27%			
INTEL CORP	46,54	-1,04%	SCOTIABANK FUNDS	22-Nov	
JOHNSON&JOHNSON	142,23	0,17%	MONEY MARKET	13,2973	0,00%
MICROSOFT CORP	103,07	-0,04%	US DOLLAR BOND	2,5754	-0,04%
PROCTER & GAMBLE	91,54	-0,14%	GLOBAL GROWTH	2,8442	1,39%
ROYAL DUTCH-ADR	58,98	-4,32%	US GROWTH	15,6267	0,65%
STARBUCKS CORP	65,70	-1,60%	CANADIAN GROWTH	2,5195	1,33%
TWITTER INC	31,12	-1,55%	FUNDS	22-Nov	
WALMART INC	95,10	-0,99%	BGF CONT EUR FLEX	25,42	-0,12%
EXCHANGE TRADED FND	23-Nov		BGF EIMKT BOND	16,78	-0,06%
ALERIAN MLP - AMLP	9,40	-1,96%	BGF FIX INC GBL OP	13,84	0,00%
ISH GBL HY BD - GHYG	47,18	-0,38%	BGF GBL ALLOCATION	53,46	-0,26%
ISH IBOXX HY BD - HYG	82,71	-0,55%	BGF USD CORE BOND	16,10	0,12%
ISH SELECT DIV - DIVY	94,75	-0,63%	BGF USD HI YIELD BND	31,95	0,38%
ISH MSCI EMKT - EEM	39,74	-1,17%	TEMPLETON GBL BND	25,21	-0,04%
ISH MSCI PAC - EPP	42,37	-0,19%	TEMPLETON ASIAN SM	49,59	-0,12%
ISH RUSSELL - IWV	155,51	-0,54%	CURRENCIES	23-Nov	
ISH S&P 500 - SPY	156,05	-0,59%	YEN/USD	112,8800	-0,06%
ISH EUROPE - IEV	40,94	-0,80%	EUR/USD	1,1330	-0,64%
INVESCO QQQ TRUS	159,21	-0,72%	CAN/USD	1,3230	0,30%
INVESCO DB COMMO	15,30	-2,92%	GBP/USD	1,2810	-0,52%
SPDR S&P INT DIV-DWX	36,15	-0,43%	COMMODITIES	23-Nov	
SPDR S&P MID 400	332,48	-0,16%	OIL WTI	50,39	-7,76%
SPDR S&P 600 AIA	66,69	0,03%	GOLD	1223,05	-0,36%
VANGUARD REIT - VNQ	79,98	-0,20%	SILVER	14,28	-1,46%
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	51,19	-0,87%	WHEAT	507,25	0,10%

Source Bloomberg

AMSTERDAM

	23-Nov				
AEX	513,85	-0,05%			
ARCELORMITTAL	19,94	-3,10%			
AEGON NV	4,92	-0,22%			
KONINKLUKE AHOL	22,56	0,62%			
AKZO NOBEL	72,34	0,72%			
ASML HOLDING NV	144,50	1,23%			
DSM (KONIN)	76,74	0,31%			
HAL TRUST	138,40	0,58%			
HEINEKEN NV	80,76	0,60%			
ING GROEP NV	10,71	0,32%			
KPN (KONIN) NV	2,38	1,79%			
KONINKLUKE PHIL	33,40	0,27%			
RANDSTAD NV	42,05	1,13%			
ROYAL DUTCH SHA	26,00	-3,35%			
TOITOM	7,62	1,22%			
TOTAL SA	47,59	-3,01%			
UNILEVER NV-CVA	48,92	0,45%			
W.P. STEWART HOL	446,96	0,00%			

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CUIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Kinderen ingezet bij honderden inbraken

Een echtpaar met zes kinderen wordt ervan verdacht honderden auto- en camperinbraken te hebben gepleegd, waarbij de vier oudste kinderen (15, 17, 18 en 20 jaar) van het gezin ook zijn ingezet. De identiteit van de verdachten is onbekend, wel waren drie mensen in het bezit van valse Italiaanse documenten.

De politie kwam het gezin op het spoor tijdens een onderzoek naar inbraken aan de kust. Op 16 augustus werd de camper met het gezin tijdens een extra controle in Domburg (Zeeland) ontdekt. In het voertuig werden

meerdere spullen, waaronder kleding, laptops, telefoon en geld, in beslag genomen. Deze week is het onderzoek afgerond. Het gezin wordt verdacht van zeker 160 inbraken in Nederland en wordt ook verantwoordelijk gehouden voor een reeks inbraken in België.

Op 4 december start de (pro-forma)rechtszaak. De ouders en twee meerderjarige kinderen zitten vast in afwachting van de rechtszaak. De minderjarige kinderen zijn ondergebracht in pleeggezinnen. De jongste twee (elf en één jaar) zijn niet verdacht.

Niet genoeg politie voor toeristen Barcelona

Foto: Shutterstock

Politieagenten hebben deze week bij de Sagrada Família in Barcelona folders uitgedeeld aan toeristen om duidelijk te maken dat ze te weinig mankracht hebben om de veiligheid van de bezoekers van de stad te garanderen. In de folders staan tips voor de toeristen om diefstal van hun eigendommen te voorkomen. De folders werden uitgedeeld in onder meer het Engels, Frans, Duits en Russisch. Een woordvoerder van

de Catalaanse politiemacht Mossos d'Esquadra legde aan Spaanse media uit dat als toeristen beroofd worden of met andere problemen te maken krijgen, het lang kan duren voordat de politie kan helpen.

De krant *El Mundo* meldde dat het Catalaanse korps momenteel 16.500 agenten telt. Om goed te kunnen functioneren zouden dat er volgens de agenten zeker 18.000 moeten zijn.

'Geef vader huiselijk geweld een buddy'

Daders van huiselijk geweld moeten een buddy krijgen die hen helpt tijdens hun hulptraject. "Zoals we voor slachtoffers de drempel proberen te verlagen om hulp te zoeken, moeten we dat ook in het geval van daders doen", vindt de Haagse burgemeester Pauline Krikke. Zij deed donderdag haar voorstel bij de opening van het Jaarcongres Huiselijk Geweld. Het idee voor de buddy, een maatje, is overgenomen van de hulpverlening aan mensen met problematische schulden. Daar helpt het zogenoemde maatjessysteem mensen stap voor stap uit de problemen.

moeten ook naar de daders kijken. Het klinkt niet altijd even populair, maar ook zij moeten worden geholpen. Straffen alleen is niet genoeg. Als we willen dat het geweld stopt, moeten we de daders stoppen", stelt Krikke.

Rechters oordelen over bevrijding kip

Foto: Shutterstock

Pleegde dierenactiviste Sandra de Werd diefstal toen ze Jip de kip bevrijdde, of verdeed ze aan haar plicht om een dier in nood te helpen? Over die principiële vraag buigen drie rechters van de Amsterdamse rechtbank zich volgende week donder-

dag.

Het leven van Jip was begin 2016 inzet van een theaterproject. Een student van de Academie voor Theater en Dans in Amsterdam liet medestudenten stemmen over de vraag of Jip, die in een

Mensen

Termieten bouwen stad van 5 keer Nederland

Foto: Shutterstock

In het noorden van Brazilië is een enorme stad ontdekt. Niet van mensen, maar van termieten. Het is een netwerk van 200 miljoen termietenheuvels, die allemaal aan elkaar vastzitten. Het netwerk van gangen en kamers is ongeveer 228.000 vierkante kilometer groot. Dat is even groot als Groot-Brittannië en ruim vijf keer zo groot als Nederland. Elke heuvel is ruim 2 meter hoog en ongeveer 9 meter lang en staan ongeveer 20 meter van elkaar af. De hoeveelheid grond die de termieten hebben versjouwd om de heuvels te bouwen, staat gelijk aan 4000 piramides van Gizeh, aldus de onderzoekers. De ontdekking staat in het wetenschappensblad *Current Biology*. De onderzoek-

kers hebben elf heuvels nauwkeurig bestudeerd. Een daarvan bleek al 3800 jaar oud te zijn. Het is mogelijk dat andere heuvels in de stad nog ouder zijn. De jongste heuvel was 690 jaar oud. De heuvels staan in een gebied dat de Caatinga wordt genoemd. Dat is een dor gebied ten zuidoosten van het Amazoneregenwoud. Voor mensen is het niet aantrekkelijk. Slechts één maand in het jaar valt er regen. De struiken en bomen gaan in een paar weken tijd van bruin naar groen, en weer terug. Alle afgevallen bladeren worden meegenomen door de termieten. Waarschijnlijk bewaren ze die in de heuvels, zodat ze de rest van het jaar te eten hebben.

Oudste veteran van Pearl Harbor overleden

Foto: Shutterstock

Ray Chavez, de oudste veteraan die de aanval op Pearl Harbor overleefde, is op 106-jarige leeftijd overleden. Chavez is in zijn slaap overleden in zijn woonplaats San Diego, maakte zijn familie bekend. Chavez werd in 1912 in San Bernardino in Californië geboren. Hij diende 77 jaar geleden in het leger op een mijnenveger en een trans-

portschip. Hij was gestationeerd op de marinebasis Pearl Harbor tijdens de aanval van de Japanners op 7 december 1941. "We betreuren het te vernemen dat de oudste levende Pearl Harborveteraan Ray Chavez is overleden op de leeftijd van 106 jaar", reageert het Witte Huis via Twitter. "We waren vereerd om hem eerder dit jaar in

het Witte Huis te mogen ontvangen. Bedankt voor je diensten aan ons mooie land, Ray!"

Boek Obama al 1,5 miljoen keer verkocht

Foto: AFP

Van het boek *Becoming* van Michelle Obama zijn in een week tijd ruim 1,4 miljoen exemplaren verkocht. *The Hollywood Reporter* meldt dat de helft daarvan al op 13 november over de toonbank ging. Dat was de dag dat het boek uitkwam. Behalve in de VS is het boek in vrijwel alle Europese landen op de eerste plek van de verkoopljsten beland. In

Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Denemarken en Finland staat de voormalige First Lady ook bovenaan. Michelle Obama heeft met deze cijfers het record van een andere voormalige presidentsvrouw, Hillary Clinton, gebroken. Van *Loving History* werden in 2003 in de eerste week ruim 600.000 exemplaren verkocht.

Oplichters mailen honderden over belasting

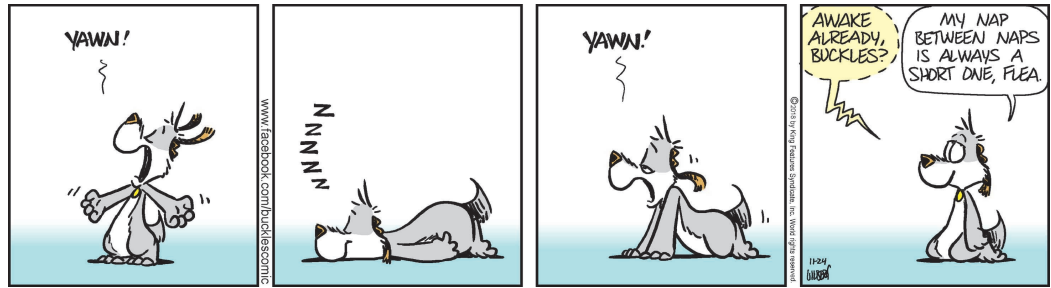

Foto: Shutterstock

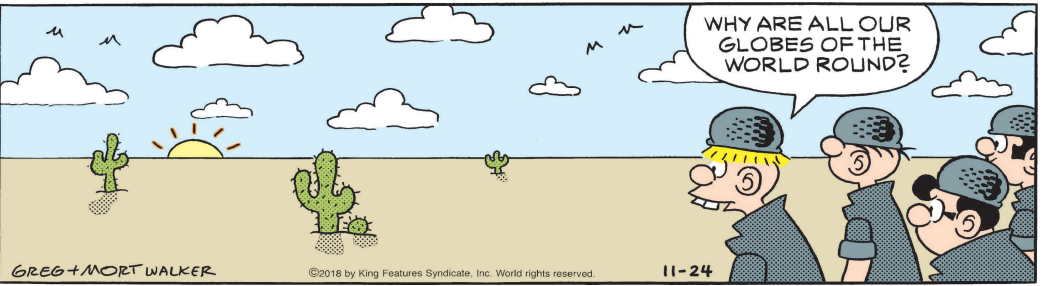
Oplichters proberen geld te verdienen met een nepmail, die zogenaamd van de Nederlandse Belastingdienst komt. Daarin staat dat de ontvanger een achterstand heeft bij het betalen van belasting van 2016 en 2017. Dat bedrag moet volgens de mail op een bepaald rekeningnummer worden overgemaakt. Zeker 400 mensen hebben contact opgenomen met de Belastingdienst over de mail. Het is niet bekend hoeveel mensen de mail hebben gekregen en hoeveel in de oplichting zijn getrapt.

De Belastingdienst roept mensen op om de mail meteen te verwijderen. De rekening waarop mensen het geld moesten overmaken, is bevroren. De fiscus gaat aangifte doen. Bovendien zal de Belastingdienst contact opnemen met mensen die geld hebben overgemaakt, met het advies om zelf ook aangifte te doen.

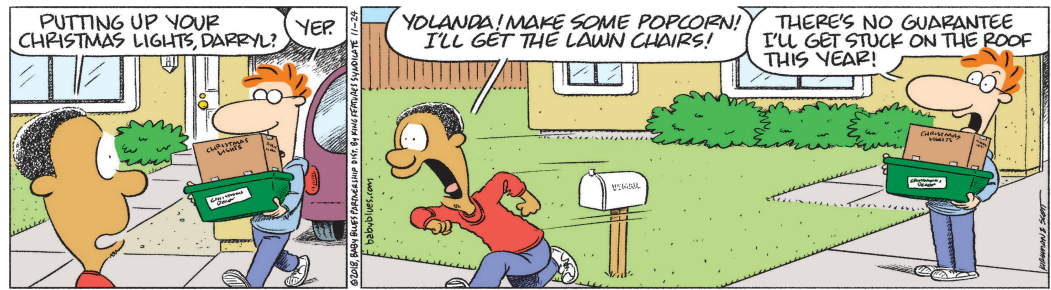
Buckles By David Gilbert

Beetle baily By Mort Walker

Baby blues Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Real Madrid ontkent overtreden regels Ramos

BERLIJN — Real Madrid ontkent dat verdediger en aanvoerder Sergio Ramos de antidopingregels heeft overtreden.

Uit documenten van Football Leaks, gedeeld met onder meer *Der Spiegel*, blijkt dat Ramos tot tweemaal toe de reglementen zou hebben overtreden in een jaar tijd. “Na publicatie van het verhaal door Der Spiegel verklaart de club dat Sergio Ramos nog nooit de antidopingregels heeft overtreden”, schrijft Real Madrid in een officiële reactie.

Volgens Der Spiegel zou Ramos, na de met Real Madrid gewonnen Champions League-finale van 2017 tegen Juventus, positief zijn getest op het gebruik van dexamethasone. Dit middel staat op de dopinglijst maar mag wel buiten de competitie gebruikt worden en het moet aangegeven zijn bij het internationale antidopingbureau Wada. De dokter van Real Madrid heeft daarop schuld bekend. Hij gaf toe twee injecties aan Ramos te hebben gegeven op de dag van de finale. De Europese voetbalbond UEFA besloot het daarbij te laten. “De UEFA heeft bij ons om informatie gevraagd en wij hebben die verstrekt. De UEFA heeft verschillende experts gesproken, onder meer deskundigen van Wada. Daarop is de zaak – zoals gebruikelijk is – spoedig gesloten”,

Sergio Ramos

staat in de verklaring van de Koninklijke. Op het tweede geval dat Der Spiegel beschrijft, wil Real Madrid niet ingaan, alvorens er bewijzen zijn overgelegd. Die tweede overschrijding vond plaats op 15 april van dit jaar. Ramos moest een plasje inleveren bij een on-aangekondigde dopingcontrole, na een competitiewed-

strijd. Tegen de regels in zou de 32-jarige Spanjaard eerst zijn gaan douchen. Dat terwijl de dopingcontroleur hem meermalen waarschuwde dit niet te doen. De Spaanse antidopingautoriteit Aepsad schrijft namelijk voor dat douchen of een bad nemen voorafgaand aan een dopingcontrole gezien wordt als ‘obstructie van de controleproce-

dures’. Vijf maanden later ontving Real Madrid van de Aepsad een brief die binnen de leiding voor onrust zorgde. Zo schreef de juridische baas van de Spaanse voetbalclub een bericht aan algemeen directeur José Ángel Sánchez. Daarin werd gewaarschuwd voor de ‘zeer zware straffen’. Die sancties bleven echter uit.

Go Ahead verliest maar blijft koploper

DEVENTER — Go Ahead Eagles heeft de derde nederlaag van het seizoen geleden in de Keuken Kampioen Divisie. In de eigen Adelaarshorst was TOP Oss met een late tref-fer te sterk: 0-1.

De club uit Deventer zag echter dat concurrenten Sparta Rotterdam en FC Den Bosch niet optimaal profiteerden van de nederlaag. Daardoor blijven de Eagles bovenaan staan, op basis van doelsaldo. TOP Oss is in vorm en gaat na vier wedstrijden aan de leiding in de tweede periode. In Deventer leek de wedstrijd uit te lopen op 0-0, ondanks vele kansen

voor de bezoekers. Huseyin Dogan bezorgde Oss vijf minuten voor tijd alsnog de verdiende zege. Sparta, dat de eerste periode won, verzuimde de koppositie te grijpen. Op Het Kasteel werd niet gescoord tegen Jong PSV (0-0). Ook FC Den Bosch liet de kans liggen. Met 1-1, thuis tegen SC Cambuur, werd ook gelijkgespeeld. Daardoor blijven de Bosschenaren derde, al is het slechts op basis van het doelmiddelde. TOP Oss staat verrassend vierde met twee punten (30) achter de bovenste drie ploegen (32). In de periode-stand hebben de Ossenaars de maximale twaalf uit vier gehaald.

FC Volendam, dat een slechte competitiestart kende, doet het in de tweede periode beter met tien uit vier. Jong FC Utrecht werd met 2-0 verslagen. Roda JC heeft drie van de laatste vier wedstrijden gewonnen. Telstar had in Kerkrade niets in te brengen: 3-0. Na het ontslag van trainer Gérard de Noijer wist FC Dordrecht knap een punt te pakken bij Almere City FC (1-1). Daardoor is Dordrecht nu van de laatste plaats af. Almere staat vijfde. FC Twente kan nog over Almere heengaan. De vijftiende speelronde wordt maandag in Alkmaar afgesloten met Jong AZ - FC Twente.

Ajax stevig behoet voor wangedrag fans

NYON — Ajax is bestraft met boetes van in totaal meer dan 70.000 euro voor wangedrag van de supporters bij beide wedstrijden uit de Champions League tegen Benfica. De tuchtcommissie van de UEFA legde de Amsterdamse club ook een voorwaardelijke straf op van één uitwedstrijd zonder eigen aanhang, met een proeftijd van één jaar.

De eerstvolgende wedstrijd (binnen een jaar) dat de aanhang van de club zich weer misdraagt, wordt de voorwaardelijke straf omgezet in een definitieve en moet Ajax een Europese uitwedstrijd zonder Ajax-publiek spelen. De thuiswedstrijd op 23 oktober tegen Benfica (1-0)

zorgde voor een totale boete van 33.000 euro, opgebouwd uit 18.000 euro voor het blokkeren door de supporters van tribunetrappen en 15.000 euro voor het gooien van voorwerpen. Voor de uitwedstrijd op 7 november in Lissabon (1-1) bestaat de straf uit 30.000 euro boete

voor ordeverstoring door de fans. Ajax-supporters gingen voorafgaand aan het duel op de vuist met de politie in Estádio da Luz en smeten met losgerukte stoeltjes. Ajax moet om die reden ook nog 8000 euro schade vergoeden aan Benfica. Ajax meldt op de clubsite dat het totale boetebedrag van het huidige seizoen inmiddels is opgelopen naar 135.000 euro. Hier- van is 10.000 euro afkomstig uit de Nederlandse competitie. Ook loopt er nog een onderzoek naar vuurwerk tijdens Ajax - Feyenoord.

Hockeysters houden China uit finale

CHANGZHOU — De hockeysters hebben ook hun laatste groepsduel in de Champions Trophy gewonnen. In Changzhou werd China met 2-1 verslagen, waardoor Australië als tweede eindigt en de tegenstander in de finale wordt. Oranje was al zeker van de finale na de winst in de vorige vier groepsduels.

Tegen de Chinese hockeysters, die nog niet hadden verloren maar na drie gelijke spelen slechts derde stonden, kwam Nederland in het eerste kwart op 1-0. Maxime Kerstholt maakte haar eerste treffer van het toernooi, door met de back-

hand hoog in de linkerhoek raak te schieten.

De hockeysters van bondscoach Alyson Annan verzuimden daarna echter verder uit te lopen, waardoor China mocht hopen op de gelijkmaker. Veel grote

kansen kregen de Chinezen echter niet. Vlak voor tijd besliste Marijn Veen de wedstrijd, al scoorde China daarna nog uit een strafcorner: 2-1. Australië had eerder op de dag zijn laatste groepswedstrijd verloren van Japan, maar bleef door de nederlaag van China toch tweede. De Japanse hockeysters wonnen met 3-1. Oranje speelt morgen de finale van de laatste editie van de Champions Trophy tegen Australië.

Lyon wint met 10 man van Saint-Étienne

LYON — Olympique Lyon heeft een moeizame thuiszege geboekt op Saint-Étienne in de Franse competitie. De ploeg van international Memphis Depay steeg naar de tweede plaats achter Paris Saint-Germain. Lyon wist pas na ruim een uur te scoren via de Belg Jason Denayer (foto). Hij kopte raak uit een corner van Depay. Kort daarna moest de thuisploeg verder met tien man, omdat de Braziliaan Rafael na een harde overtreding met rood van het veld moest. Depay werd vlak voor tijd naar de kant gehaald. Bertrand Traoré nam de minuten in blessuretijd voor zijn rekening.

Buitenlucht doet Nuis en Wüst goed

TOMAKOMAI — Kjeld Nuis had op het buitenijs in Tomakomai graag revanche genomen op zijn Russische rivaal Denis Joeskov. De winnaar van de 1500 meter vorige week in Obihiro liet de tweede wereldbeker echter aan zich voorbijgaan. “Heel jammer, ik had hier graag tegen hem gereden”, liet olympisch en wereldkampioen Nuis bij de NOS weten na zijn winnende race op de schaatsmijl. “Ik baalde heel erg van mijn tweede plek in Obihiro.”

Nuis had in ploeggenoot Patrick Roest (tweede) echter ook een geduchte tegenstander. “Het tactische plan heeft

gewerkt. Ik wilde wat langzamer beginnen om daarna in het kielzog van Patrick volle bak door te rijden. Dat ging

perfect. Het was een supergoede rit. Ik kon tot aan de streep blijven doorpompen.” Ireen Wüst was na haar winnende race op de 1500 meter eveneens dik tevreden. “Mijn vorm groeit, maar is nog niet daar waar het moet zijn. Voor nu is het in elk geval goed genoeg. Morgen rij ik nog lekker de 1000 en 3000 meter. Ik heb het naar mijn zin hier. Ik vind het wel iets hebben, dat schaatsen in de buitenlucht.”

LAS VEGAS — Golfer Phil Mickelson mag 9 miljoen dollar op zijn bankrekening bijschrijven. Hij versloeg gisteren in Las Vegas zijn grootste concurrent Tiger Woods in ‘The Match’.

De 48-jarige Mickelson won na 22 holes, nadat de reguliere 18 holes op de Shadows

Creek Golf Course tijdens het showduel geen winnaar opleverden. De vijfvoudig

majorwinnaar was al een paar keer dicht bij de overwinning, maar sloeg op de vierde extra hole, toen de schemer al was ingevallen, alsnog toe. Woods (42) en Mickelson waren jarenlang elkaars grootste con-

currenten die nauwelijks een woord wisselden, maar die animositeit is geleidelijk aan veranderd in een vriendschap. Woods, goed voor veertien majorzeges, en ‘Lefty’ oefenen tegenwoordig vaak samen.

AMIGOE

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

ABONNEER NU!
582-4333